

Lighed gennem uddannelse - hvordan er det gået?

Indholdsfortegnelse

	Side
Hovedresultater og perspektiver	2
Afgrænsning	6
Hvem kom i restgruppen 2001? - de enkelte baggrundsfaktorer	8
Udviklingen 1981-2001	21
Betydningen af ikke at få en uddannelse	27
Metode	32
Bilag 1. Hvem kommer i restgruppen 2001	35
Bilag 2. Hvem kom i restgruppen 1981	39
Bilag 3. Hvem kom i restgruppen 1996	47

Rapporten er udarbejdet af Niels Glavind
Februar 2005

HOVEDRESULTATER OG PERSPEKTIVER

Uddannelse er det vigtigste middel til at fremme ligheden i samfundet. Hvis unge fra de ”lavere” sociale lag gennemfører en uddannelse på højt niveau, kan de ad den vej få adgang til samfundets solside.

Mulighederne for at anvende uddannelse til at fremme ligheden afhænger naturligvis i høj grad af, om de forskellige samfundslag i praksis gør ligelig brug af uddannelsessystemet. Det er baggrunden for nærværende analyse, som ser på den såkaldte ”restgruppe”, dvs. de unge, der ikke kommer med på uddannelsesvognen.

Undersøgelsen er gennemført som en registeranalyse med udgangspunkt i en registersamkørsel i Danmarks Statistik, som sammenholder den unges uddannelsesmæssige situation med en række parametre for den unge selv og for familien: Køn, etnisk baggrund, eventuelle egne børn, forældrenes samlevsforhold, forældrenes uddannelse, boligforhold, geografi osv. For at forenkle den statistiske analyse er undersøgelsen indskrænket til 25-årige, og restgruppen defineres da som den gruppe, der hverken har afsluttet en erhvervsuddannelse eller er i gang med én. Denne gruppe kan opdeles i to undergrupper, nemlig dem, der har taget studentereksamen (eller en eksamen på tilsvarende niveau, f.eks. handelsskole) og dem, der ikke har taget en sådan eksamen. Analysen sætter især fokus på dem, der hverken har erhvervsuddannelse eller studentereksamen.

Undersøgelserne er gennemført med helt ensartet metode for tre år: 1981, 1996 og 2001.

Undersøgelsen viser, at sandsynligheden for, at man som 25-årig befinder sig i restgruppen, er afgørende bestemt af de baggrundsforhold, som er nævnt ovenfor.

Størst betydning har det:

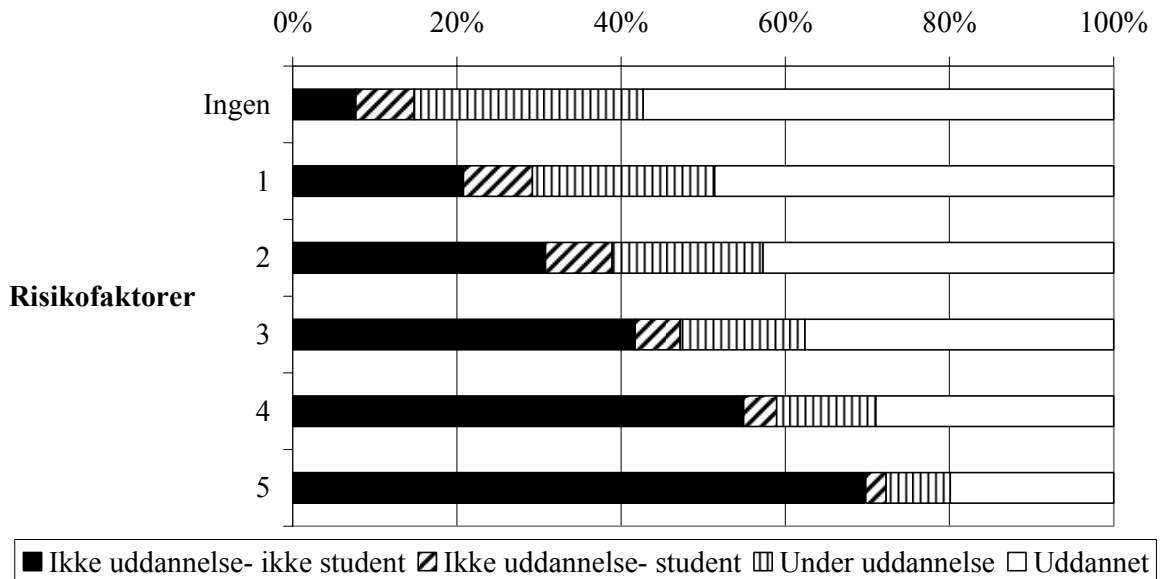
- om den unge selv er blevet forælder tidligt,
- hvilken uddannelsesmæssig baggrund forældrene har.

Stor betydning har også:

- om en af forældrene er på langvarig kontanthjælp,
- om man har to forældre, der bor sammen eller ej,
- om forældrene bor i etagebyggeri.

Hvis man kalder en negativ ballast for hvert af disse forhold for en risikofaktor, kan man for den enkelte unge beregne 0-5 risikofaktorer. Figur 1 viser, hvordan den unges uddannelsesmæssige status afhænger af antallet af risikofaktorer.

Figur 1. Uddannelsesmæssig status og antal "risikofaktorer" 2001.

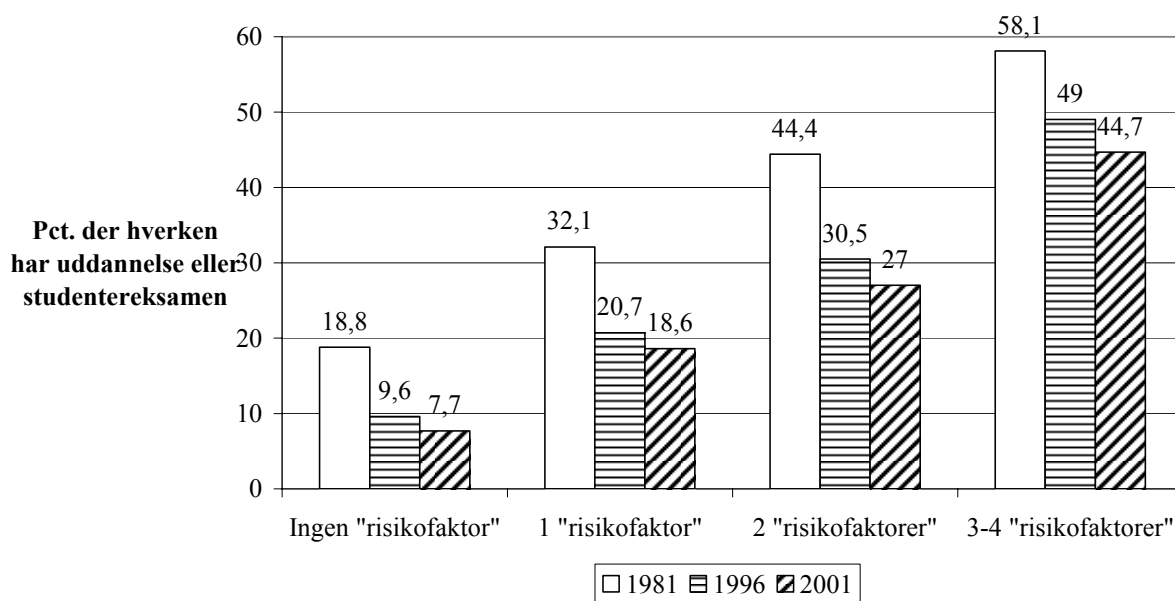
Ser vi på udviklingen de sidste 20 år, er der generelt sket et uddannelsesmæssigt løft. Sandsynligheden for, at man som 25-årig hverken har en studentereksamen eller lignende eller en erhvervsuddannelse eller er i gang med at tage én, er fra 1981 til 2001 næsten halveret, idet den er faldet fra 39 til 21 pct., hvis vi ser på alle 25-årige.

Analysen kigger nærmere på, hvem der især har nydt godt af denne udvikling. I denne analyse ses der som hovedregel bort fra unge fra de etniske minoriteter. Det sker for bedre at kunne holde de problemer, som er følgen af mangelfuld integration, adskilt fra de øvrige baggrundsforhold.

Figur 2 viser, at det især er unge, der ikke har nogen "risikofaktorer", der kan mærke udviklingen. For dem er risikoen for ikke at "komme på uddannelsestøget" reduceret med 59 pct. For unge med tre eller flere "risikofaktorer" er risikoen reduceret med 23 pct. Eller sagt på en anden måde: I 1981 var sandsynligheden for, at unge med tre eller flere "risikofaktorer" ikke fik uddannelse/studentereksamen, tre gange så stor som for unge uden "risiko-

faktorer". I 2001 er sandsynligheden for, at unge med tre eller flere "risikofaktorer" ikke får uddannelse/studentereksamen, seks gange så stor som for unge uden "risikofaktorer".

Figur 2. Betydningen af antal "risikofaktorer" 1981-2001. Ikke unge fra etniske minoriteter

Det skal understreges, at en registeranalyse ikke kan give nogen endelig forklaring på, hvad de bagvedliggende faktorer er, når nogle grupper har sværere ved at sikre sig en uddannelse end andre. Man kan f.eks. konstatere, at skilsmissebørn – alt andet lige – har dårligere uddannelseschancer end andre. Men man kan ikke slutte, at det er skilsmissen, der er årsagen, og at børnene ville have langt bedre chancer i uddannelsessystemet, hvis forældrene holdt sammen på et dårligt ægteskab.

Når børn af forældre uden uddannelse har sværere ved at sikre sig en uddannelse end andre, kan en delforklaring være de manglende uddannelses-traditioner i familien. Men en anden delforklaring kan være, at den gruppe, som i Danmarks Statistiks registre fremstår som familier, hvor de voksne ikke har en uddannelse, reelt er en samlebetegnelse, som både rummer traditionelle ufaglærte arbejderfamilier og marginaliserede grupper. Det er nærliggende at antage, at de marginaliserede grupper "fylder" mere i 2001 end i 1981. Gruppen af familier uden erhvervsuddannelse i 2001 har måske en lidt anden sammensætning end gruppen uden erhvervsuddannelse i 1981.

Sådanne forbehold kan dog ikke bortforklare de meget klare hovedresultater af analysen. Selv om analysen ikke kan sige, *hvorfor* det ikke lykkedes at give de unge mere ligelige chancer i uddannelsessystemet, er der ingen tvivl om, at ulighederne er vokset.

AFGRÆNSNING

I den offentlige debat har man mange gange haft fokus på ”restgruppen”, dvs. personer, der ikke får nogen erhvervskompetencegivende uddannelse.

Restgruppen kan afgrænses lidt forskelligt. I denne analyse har det været afgørende med et begreb, som dels lader sig behandle statistisk, dels muliggør en sammenligning af situationen i dag med situationen for nogle år siden. En sådan sammenligning af forskellige år sker bedst med en såkaldt *tværsnitsanalyse*, dvs. ved at man ”lægger et snit”, der omfatter samme aldersgruppe i de pågældende år. I denne analyse er valgt personer, der er 25 år. Restgruppen defineres da som den gruppe, der hverken har afsluttet en uddannelse eller er i gang med én. I de videre analyser opdeles denne restgruppe i to undergrupper, efter om de har taget studentereksamen eller ej (eller en eksamen på tilsvarende niveau, f.eks. handelsskole). Fokus rettes især mod de unge, der hverken har en uddannelse eller skoleafslutning på studentereksamensniveau.

Undersøgelsen er udarbejdet ved hjælp af en registersamkørsel for de personer, der fyldte 25 år i løbet af 2001. For denne gruppe er der indhentet data, der viser hvilken arbejds- og uddannelsesmæssig situation, de og deres forældre havde ved udgangen af 2001. Dette er suppleret med data for boligforhold, familieforhold m.v. pr. 1. januar 2002.

Desuden er indhentet tilsvarende data om 25-årige og forældre fra 1996/97 og 1981/82. Herom senere.

De fordele, en tværsnitsundersøgelse giver, betyder, at der er nogle nuancer, man ikke får med. Således kan man naturligvis godt få en uddannelse senere, selvom man ikke er kommet i gang som 25-årig. Men det gælder kun de færreste. En analyse på grundlag af data fra 1996 og 2001 viser således:

- blandt de personer, der som 25-årige hverken har en studentereksamen, en uddannelse eller er i gang med én, er der 85 pct., som fortsat er i denne situation, når de fylder 30 år. 8 pct. er gået i gang med en uddannelse. 7 pct. har afsluttet én,
- blandt de personer, der som 25-årige var under uddannelse, er der 82 pct., som har afsluttet uddannelsen, når de bliver 30 år. 10 pct. er fortsat under uddannelse, mens 8 pct. er ”droppet ud” af uddannelsessystemet.

For den enkelte er en situation med manglende uddannelse således ikke uforanderlig. Der gennemføres da også senere i analysen en *forløbsanalyse*, hvor der ses på hvilken betydning, manglende uddannelse har for den enkelte.

Hovedvægten i analysen ligger dog på tværsnitsundersøgelsen. Den må begrænses til data, som er opgjort på en ensartet måde de pågældende år. Den registersamkørsel, der er anvendt, bygger på de uddannelser, som registreres i Undervisningsministeriet, når de pågældende har fået sin eksamen, sit svendebrev eller lignende. Undervisningsministeriets registre omfatter langt de fleste uddannelser, der giver en erhvervskompetence. Men der er dog enkelte uddannelsesområder, der ikke er med. På finansområdet er der eksempelvis uddannelser, som er omfattet af en uddannelsesbekendtgørelse fra Undervisningsministeriet. De er med i registret. Men der er også uddannelser i bankverdenen, som kører helt internt. De er ikke med.

Sådanne nuancer har betydning, hvis man vil vurdere det præcise omfang af ”restgruppen”. Men de er ikke afgørende, hvis opgaven er at vurdere nogle generelle sammenhænge – navnlig hvilke faktorer, der har betydning for, om de unge får en uddannelse eller ej. Og det er netop formålet med denne undersøgelse.

Der tages i det følgende udgangspunkt i de uddannelsesgrupper, Undervisningsministeriet opererer med, nemlig:

- erhvervsfaglige uddannelser,
- kortere, mellemlange og længerevarende videregående uddannelser.

Disse uddannelser kaldes under ét erhvervsuddannelser.

HVEM KOM I RESTGRUPPEN 2001? – DE ENKELTE BAGGRUNDSFAKTORER

En persons chancer for at få en erhvervsuddannelse hænger - alt andet lige – sammen med en række forhold i opvækstmiljø m.v. Der kan dels være tale om karakteristika for personen selv, bl.a. etnisk herkomst, køn og eventuelle egne børn. Og der kan være tale om karakteristika for den familie, den unge kommer fra, bl.a. forældrenes uddannelse, sociale forhold, familieforhold og bopæl.

Undersøgelsen har set på følgende forhold:

den 25-åriges egne forhold:

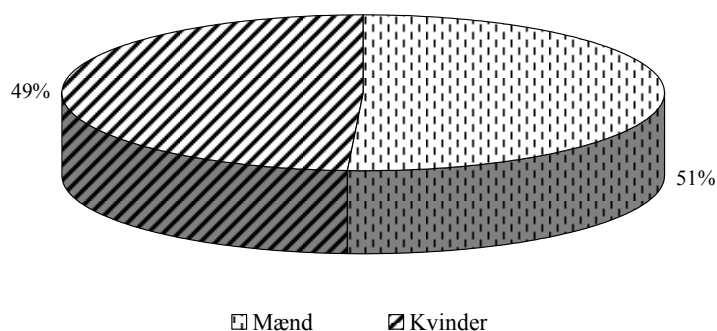
- den 25-åriges køn,
- den 25-åriges etniske baggrund,
- om den 25-årige har børn.

Den 25-åriges familiemæssige baggrund:

- forældrenes uddannelsesbaggrund,
- om forældrene er på overførselsindkomst,
- forældrenes boligforhold,
- forældrenes bopælskommune,
- om forældrene bor sammen.

I det følgende gennemgås først den betydning, de enkelte faktorer har, hvis man ser på dem hver for sig. Dernæst gennemføres en samlet statistisk analyse, der tager højde for, at nogle af disse baggrundsfaktorer kan have en indbyrdes sammenhæng. Eksempelvis kan man tænke sig, at forældrenes uddannelsesbaggrund og boligforhold hænger sammen.

Figur 3. 25-årige fordelt på køn 2002

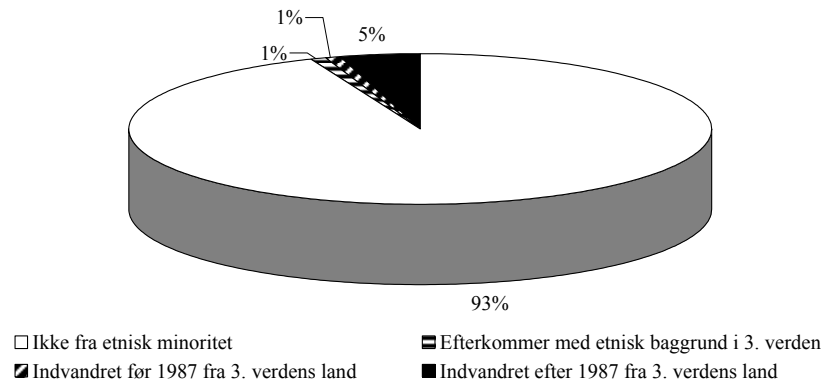
Den 25-åriges køn

Tabel 1 viser hvordan de personer, der var 25 år 1. januar 2002, fordelte sig i oktober 2001 med hensyn til erhvervsuddannelse, hvis vi ser på køn.

Tabellen viser, at ”restgruppen” (de havde hverken en uddannelse eller var ved at tage én) er lidt større for mænd end for kvinder – nemlig hhv. 30,2 pct. Og 27,4 pct. Samtidig er der en større andel af kvinderne, der vælger en videregående uddannelse – især mellemlange uddannelser som lærer eller pædagog. Ønsket om en videregående uddannelse er også grunden til, at flere piger er *under uddannelse*. Blandt drengene er der til gengæld en forholdsvis stor andel, der har afsluttet en erhvervsfaglig uddannelse.

Tabel 1. 25-årige fordelt på uddannelsesmæssig status og køn 2001

Køn	Mænd	Kvinder	I alt
	Pct.		
Ikke uddannelse, ikke student	23	19,6	21,3
Ikke uddannelse, student	7,2	7,8	7,5
Under uddannelse	18,5	26,5	22,4
Fuldført erhvervsfaglig uddannelse	38,9	29,6	34,3
Kortere videregående uddannelse	3,9	2,9	3,4
Mellemlang videregående uddannelse	2,7	7,2	4,9
Bachelor	5	5,6	5,3
Længerevarende videregående uddannelse	1	0,8	0,9
Forsker	0	0	0
I alt	100	100	100
Antal 25-årige	35.499	34.525	70.024

Figur 4. 25-årige fordelt efter etnisk baggrund 2002

Etnisk baggrund

Tabel 2 viser sammenhængen mellem uddannelsesmæssig status og etnisk baggrund. I Tabellen er de 25-årige inddelt i følgende grupper:

- ikke etnisk baggrund i 3. verden,
- efterkommer af forældre med etnisk baggrund i 3. verden, men født i Danmark,
- indvandret fra et land i 3. verden før det fyldte 10. år,
- indvandret fra et land i 3. verden efter det fyldte 10. år.

Inddelingen er sket ud fra den antagelse, at det danske samfunds indsats for at sikre de unge en uddannelse uanset etnisk baggrund især bør kunne ses blandt unge, der er født i Danmark, eller som er kommet tidligt hertil. Derimod har det danske samfund ikke haft samme muligheder i forhold til unge, der er kommet til landet for få år siden.

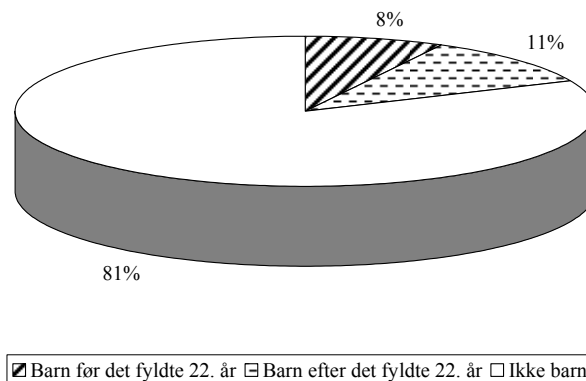
Tabellen viser, at den etniske baggrund spiller en meget stor rolle. Unge fra de etniske minoriteter, der er født i Danmark, eller som er kommet hertil tidligt, har lidt mindre risiko for at ende i "restgruppen" end unge, der er kommet til landet de senere år. Men selv om skolegangen overvejende er sket i Danmark, har unge fra etniske minoriteter ca. dobbelt så stor risiko for ikke at få en uddannelse som unge, der ikke tilhører minoriteterne.

Tabel 2. Uddannelsesmæssig status blandt 25-årige 2001, fordelt efter etnisk baggrund

	Ikke uddannelse- ikke student	Ikke uddannelse- student	Under ud- dannelse	Uddannet I alt		Antal 25-årige
	Pct.					
Ikke fra etnisk minoritet	19	7,2	23,2	50,5	100	65.694
Efterkommer med etnisk baggrund i 3. verden	43,9	9,7	17,2	29,2	100	638
Indvandret før 1987 fra 3. verden	46,6	6,6	16,9	29,9	100	498
Indvandret efter 1987 fra 3. verden	59,8	13,5	8,1	18,7	100	3194
I alt	21,3	7,5	22,4	48,8	100	70.024

Betydningen af egne børn

Figur 5. 25-årige fordelt efter eventuelle børn 2002

Tabel 3 viser, hvordan sammenhængen er mellem uddannelsesmæssig status og spørgsmålet, om personen selv har fået barn. De 25-årige er inddelt i tre grupper:

- personer uden egne børn (81 pct. af de 25-årige),
- personer med et barn i alderen 0-2 år (dvs. som er fået barn, efter at de selv er blevet 22 år – 11 pct. af de 25 årige),
- personer med et barn over 3 år (dvs. som har fået barn som 22 årig eller tidligere – 8 pct. af de 25-årige).

Det er klart, at denne baggrundsvariabel har en lidt egen karakter end de øvrige baggrundsforhold, idet den beror på den 25-åriges egne handlinger og ikke kun er et spørgsmål om ”social arv”. På den anden side er det, som vi skal se, en faktor, som har stor betydning, og man kan også sige, at den

støtte, samfundet giver, er med til at bestemme i hvilket omfang, de unge forældres uddannelsesmuligheder begrænses. Hvis man vil diskutere hvilken indsats, samfundet kan gøre på det uddannelsesmæssige område, må denne faktor derfor nødvendigvis med.

Tabel 3. Uddannelsesmæssig status blandt 25-årige 2001, fordelt efter, om personen har fået barn

	Ikke uddannel- se- ikke stu- dent	Ikke uddannel- se- student	Under ud- dannelse	Uddannet	I alt	Antal 25- årige
	Pct.					
Barn før det fyldte 22. år	53,7	6	11,5	28,8	100	5492
Barn efter det fyldte 22. år	29,2	7	11,9	51,8	100	7428
Ikke barn	17,2	7,7	24,9	50,3	100	57.104
I alt	21,3	7,5	22,4	48,8	100	70.024

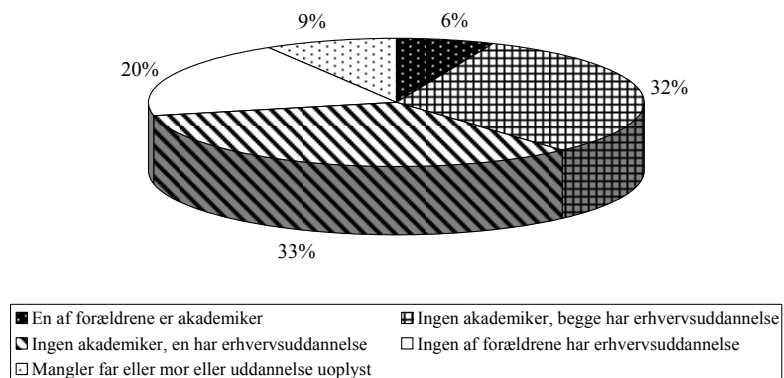
Tabellen viser, at navnlig de ca. 7 pct. af de unge, som får barn meget tidligt, ofte har svært ved at komme i gang med en uddannelse.

Tabel 4. Andel 25-årige, der hverken har uddannelse eller studentereksamen, fordelt efter personens køn og evt. tidligt forældreskab

	Drenge		Piger	
	Pct. uden uddannel- se/Studentereksamen	Antal 25- årige	Pct. uden uddannel- se/Studentereksamen	Antal 25- årige
Barn før det fyldte 22. år	53,2	1465	53,8	4027
Barn efter det fyldte 22. år	33,2	2808	26,8	4620
Ikke barn	20,6	31226	13	25878
I alt	23	35499	19,6	34525

Man kunne tænke sig, at den traditionelle moderrolle ville betyde, at konsekvenserne af at få barn tidligt især var store for pigerne. Tabel 4 viser imidlertid, at både drenge og piger har en høj risiko for ikke at komme i gang med en uddannelse, hvis de får barn tidligt. Men problemet slår mest igennem blandt pigerne al den stund, at der er næsten tre gange så mange piger som drenge, som f.eks. bliver forældre før det fyldte 22. år.

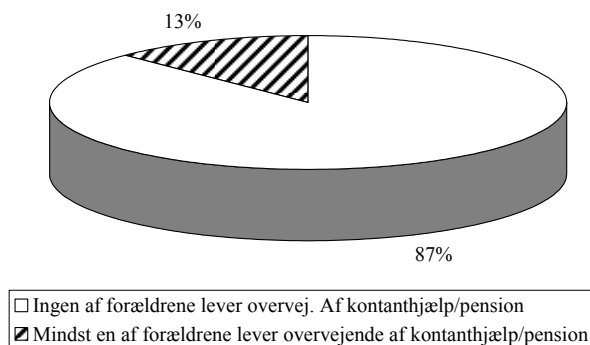
Figur 6. 25-årige fordelt efter forældrenes erhvervsuddannelse, 2002

Forældrenes uddannelsesbaggrund

Tabel 5 viser, at forældrenes erhvervsuddannelse har en afgørende betydning for, om de unge får en erhvervsuddannelse. Hvis den unge kommer fra et akademikerhjem, er risikoen for at tilhøre restgruppen 15 pct. Har ingen af forældrene en erhvervsuddannelse, er risikoen 41 pct. – næsten tre gange så stor.

Figur 7. 25-årige fordelt efter, om forældrene er på langvarig kontanthjælp eller førtidspension

Tabel 5. Uddannelsesmæssig status blandt 25-årige 2001, fordelt efter forældrenes erhvervsuddannelse

	Ikke uddannelse- ikke student	Ikke uddan- nelse- student	Under ud- dannelse	Uddannet	I alt	Antal 25-årige
	Pct.					
En af forældrene er akademiker	5,5	9,1	46,3	39	100	4452
Ingen akademiker, men begge har en erhvervsuddannelse	10,8	7,6	26,7	54,8	100	22.327
Ingen akademikere, en forælder har erhvervsuddannelse	19,5	7	20,5	53	100	23.362
Ingen af forældrene har erhvervsuddannelse	35,1	5,6	14,5	44,8	100	13.883
Mangler far eller mor eller uddannelse uoplyst	47,1	12,2	14,2	26,5	100	6000
I alt	21,3	7,5	22,4	48,8	100	70.024

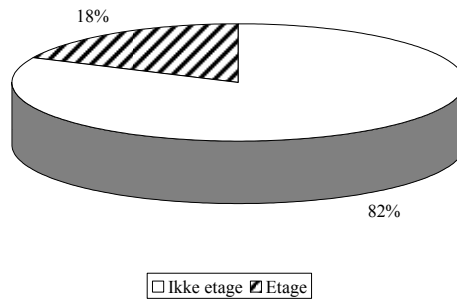
Forældre på kontanthjælp/førtidspension

Tabel 6 viser sammenhængen mellem de 25-åriges uddannelse og om en af forældrene har mere end halvdelen af sin indkomst fra kontanthjælp eller førtidspension. Det ses, at børn af langvarige modtagere af kontanthjælp/førtidspension har dobbelt så stor risiko for at havne i ”restgruppen” som andre unge.

Tabel 6. Uddannelsesmæssig status blandt 25-årige 2001, fordelt efter, om mindst en af forældrene er på langvarig kontanthjælp/førtidspension

	Ikke uddan- nelse – ikke student	Ikke uddan- nelse – stu- dent	Under ud- dannelse	Uddannet	I alt	Antal 25- årige
	Pct.					
Ingen af forældrene på langvarig kontanthjælp	18,8	7,8	23,4	50	100	61.233
Mindst en af forældrene på langvarig kontanthjælp	39,2	5,2	15,7	39,9	100	8791
I alt	21,3	7,5	22,4	48,8	100	70.024

Figur 8. 25-årige fordelt efter forældrenes boligforhold 2002

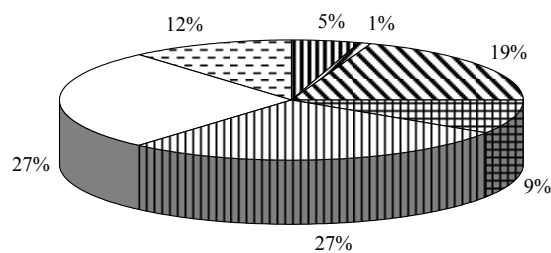
Forældrenes boligforhold

Tabel 7 viser, at der er en væsentligt højere andel af de unge, der kommer i restgruppen, hvis moderen bor i etagebyggeri, end hvis dette ikke er tilfældet.

Tabel 7. Uddannelsesmæssig status blandt 25-årige 2001 fordelt efter om moderen bor i etagebyggeri eller ej

	Ikke uddannelse- student	Ikke ud- danne- student	Under ud- danne- se	Uddannet	I alt	Antal 25- årige
	Pct.					
Ikke etage	19	7,6	22,7	50,7	100	57.371
Etage	31,9	7	21,1	40	100	12.653
Alle	21,3	7,5	22,4	48,8	100	70.024

Figur 9. 25-årige fordelt efter forældrenes bopælskommune 2002

■ København	■ Frederiksberg	■ Øvrige HT
■ Århus, Odense, Ålborg	■ Andre provinsbyer	■ Landkommuner
■ Ingen mor/mor i udlandet		

Forældrenes bopælskommune

Tabel 8 viser betydningen af geografisk tilhørsforhold. Eftersom en stor del af de unge flytter i forbindelse med, at de tager en uddannelse, giver det ikke den store mening at undersøge betydning af de unges egen bopæl. I stedet ses på, hvor den unge ”stammer fra”, og moderens bopælskommune er anvendt som et tilnærmet udtryk herfor.

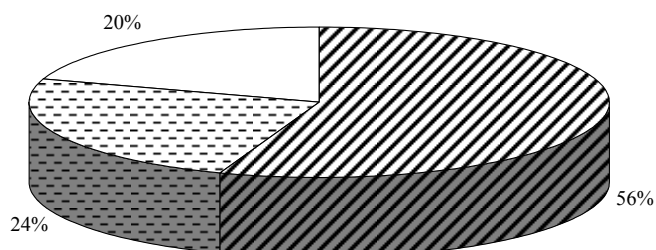
Tabel 8. Uddannelsesmæssig status blandt 25-årige fordelt efter, hvor moderen bor

Moderens bopælskommune	Ikke uddannel- se- ikke student	Ikke ud- dannelse- student	Under ud- dannelse	Uddannet	I alt	Antal 25-årige
	Pct.					
København	30,1	9	24,1	36,9	100	3.212
Frederiksberg	21,9	10,2	29,9	38	100	639
Øvrige HT	18,5	8,7	23,3	49,6	100	13.566
Århus, Odense, Ålborg	19,9	6,7	27,5	45,9	100	6.439
Andre provinsbyer	17,6	6,8	23,1	52,6	100	19.086
Landkommuner	17,4	5,9	21,4	55,3	100	19.020
Ingen mor/mor i udlandet	41,8	10,8	16,8	30,7	100	8.062
I alt	21,3	7,5	22,4	48,8	100	70.024

Note: Inddelingen i kommuner følger Danmarks Statistiks geokodeinddeling. Gruppen ”andre provinsbyer” svarer til Danmarks Statistiks geokoder 22-31. I disse kommuner bor mere end halvdelen af befolkningen i bymæssig bebyggelse. Som ”landkommuner” regnes geokode 32-34, hvor mindre end halvdelen af befolkningen bor i bymæssig bebyggelse.

Det ses, at andelen, der tilhører ”restgruppen”, er klart højest blandt unge, der kommer fra Københavns kommune, eller som ikke har nogen mor (eller hvis mor ikke bor i Danmark). Unge, der kommer fra landet, klarer sig gennemgående bedst med hensyn til at få en uddannelse. Ser man bort fra København, hvor der er en ophobning af andre etniske, sociale og boligmæssige baggrundsindikatorer, kan man dog ikke sige, at der er nogen større forskel mellem de forskellige typer af kommuner.

Figur 10. 25-årige fordelt efter forældrenes samlivsforhold 2002

■ To forældre, der bor sammen □ To forældre, der bor hver for sig □ Ikke to forældre

Forældrenes samlivsforhold

I tabel 9 er de unge delt op i tre grupper i forhold til forældrenes samlivsforhold:

- den ene gruppe har to forældre, og forældrene bor sammen pr. 1. januar 2002 (55 pct.),
- den anden gruppe har to forældre, men de bor hver for sig (24 pct.),
- den sidste gruppe har ikke to forældre (eller den ene forælder bor i udlandet – 20 pct.).

Det ses, at risikoen for at komme til at tilhøre restgruppen rundt regnet bliver fordoblet, hvis man ikke kommer fra en traditionel kernefamilie med to forældre, der bor sammen.

Tabel 9. Uddannelsesmæssig status blandt 25-årige 2001, fordelt efter forældrenes samlivsforhold

	Ikke uddannel- se- ikke student	Ikke uddannel- se- student	Under ud- dannelse	Uddannet	I alt	Antal 25-årige
	Pct.					
To forældre, der stadig bor sammen	13,8	6,8	23,5	55,8	100	38846
To forældre, men de bor hver for sig	26	7,4	22,8	43,9	100	17153
Ikke to forældre	36,4	9,5	19	35,1	100	14025
I alt	21,3	7,5	22,4	48,8	100	70024

Hvem kommer i restgruppen? – samlet analyse

Der er klart, at de mange forskellige baggrundsfaktorer kan være indbyrdes forbundne. Derfor kan en analyse af de enkelte baggrundsfaktorer hver for sig ikke stå alene. Når man f.eks. konstaterer, at de unge har ringere chance for at få en erhvervsuddannelse, hvis deres forældre er på langvarig kontanthjælp, kan man spørge: Er det ikke den samme forældregruppe, som ofte mangler en uddannelse selv, og hænger de unges manglende uddannelse så ikke snarere sammen med forældrenes uddannelsesbaggrund?

I bilag 1 findes en tabel, hvor man kan se hvilken risiko for at komme i restgruppen, der er forbundet med forskellige kombinationer af baggrundsforhold.

De forskellige baggrundsfaktorens indbyrdes samspil kan man tage højde for, hvis man gennemfører en egentlig statistisk analyse i form af en ”multipel regressionsanalyse”. En sådan analyse sker ved hjælp af et statistikpro-

gram, som vurderer den *samlede* virkning af en række baggrundsvariable, og som tager højde for, at de forskellige baggrundsvariable har en indbyrdes sammenhæng.

Den analyse, der er gennemført, har vurderet hvilken virkning, følgende baggrundsvariable har for sandsynligheden for, om man som 25-årig hverken har uddannelse, er under uddannelse eller har studentereksamen:

- om man har fået barn i en tidlig alder eller ej,
- hvilken erhvervsuddannelse, man finder blandt forældrene,
- om en af forældrene er på langvarig kontanthjælp,
- om man har to forældre, der bor sammen eller ej,
- om moderen bor i etagebyggeri,
- om man har etnisk baggrund i et land i 3. verden,
- om man er mand eller kvinde.

Statistikprogrammet har udformet en statistisk model, som beregner hvilken sandsynlighed, en person har for hverken at få en erhvervsuddannelse eller en studentereksamen.

Alle de syv baggrundsvariable, som er nævnt ovenfor, har en statistisk signifikant betydning for sandsynligheden for, at en person hverken får erhvervsuddannelse eller studentereksamen. Man kan med andre ord ikke undvære nogen af de syv variable, uden at det svækker modellens evne til at forklare variationen. De baggrundsvariable, som har den største selvstændige ”forklaringsværdi”, er da dem, som er vanskeligst at undvære – som med andre ord svækker modellen mest, hvis de tages ud.

De to baggrundsvariable, som har den største forklaringsværdi, er klart:

- om man har fået barn i en tidlig alder eller ej,
- hvilken erhvervsuddannelse, man finder blandt forældrene.

Disse to baggrundsvariable forklarer hver for sig omtrent lige meget.¹

Følgende fire baggrundsvariable spiller også en stor rolle:

- om en af forældrene er på langvarig kontanthjælp,
- om forældrene bor i etagebyggeri,
- om man har to forældre, der bor sammen eller ej,
- om man har etnisk baggrund i et land i 3. verden.

¹ Forklaringsværdien måles ved værdien for det statistiske mål χ^2 hvis man lader et statistikprogram danne en samlet model for den statistiske sammenhæng og ser på, hvor meget modellens evne til at forklare den samlede variation forringes, hvis en af baggrundsvariablene må undværes.

Derimod spiller den 25-åriges køn – isoleret set - kun en lille rolle.

På den baggrund kan man opgøre hvor mange ”risikofaktorer”, der er for den enkelte. Beregningen er sket således:²

Hvis personen har barn, svarer det til 1 ”risikofaktor”.

Hvis ingen af forældrene har en uddannelse, svarer det til 1 ”risikofaktor”.

Hvis en af forældrene er på langvarig kontanthjælp, svarer det til 1 ”risikofaktor”.

Hvis man ikke har to forældre, der bor sammen, svarer det til 1 ”risikofaktor”.

Hvis en af forældrene bor i etagebyggeri, svarer det til 1 risikofaktor.

Den enkelte person får på den måde tildelt 0-5 ”risikofaktorer”.

Tabel 10 viser herefter sammenhængen mellem antal ”risikofaktorer” og sandsynligheden for, at den unge tilhører ”restgruppen”.

Tabel 10. Uddannelsesmæssig status blandt 25-årige 2001 fordelt efter antallet af risikofaktorer

Antal ”risikofaktorer”	Ikke uddannelse- ikke student	Ikke uddannelse- student	Under uddannelse	Uddannet	I alt	Antal 25-årige
Ingen	7,7	7,1	27,9	57,3	100	24.469
1	20,8	8,4	22,2	48,6	100	23.243
2	30,8	8,1	18,4	42,7	100	13.850
3	41,7	5,5	15,2	37,6	100	5.803
4	55	4	12,1	29	100	2.222
5	69,8	2,5	7,8	19,9	100	437
I alt	21,3	7,5	22,4	48,8	100	70.024

² En mere præcis model kunne opstilles, hvis man vægtede risikofaktorerne, men begrebet er i denne opstillet for at anskueliggøre nogle sammenhænge. Derfor vælges en enkel model.

Det ses, at der er en helt éntydig sammenhæng mellem antallet af risikofaktorer og risikoen for ikke at få en uddannelse/studentereksamen.³

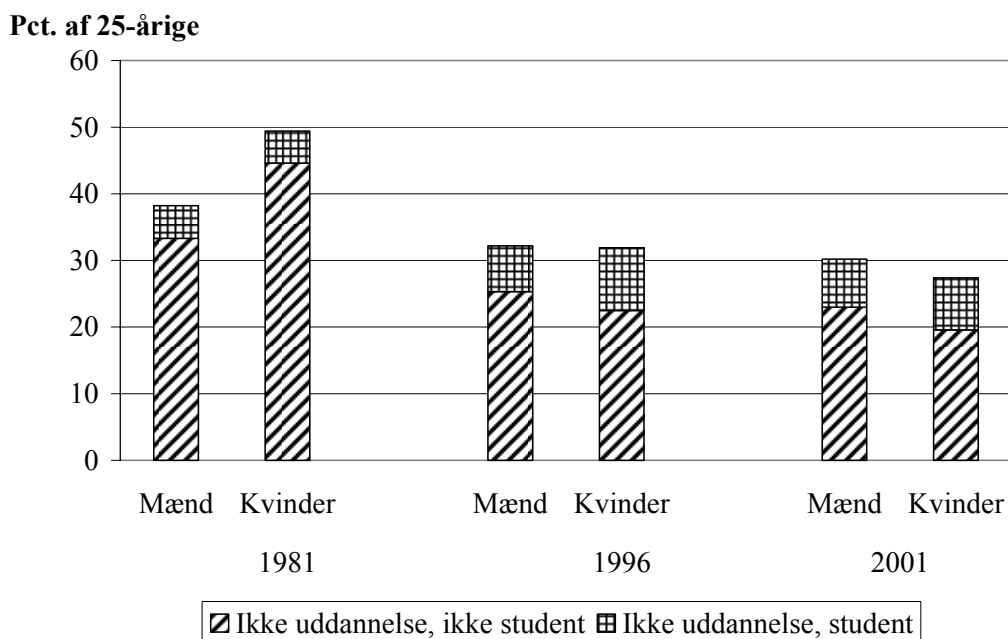
³ I den offentlige debat kan man af og til få det indtryk, at familier med mange sociale indikatorer, f.eks. kontanthjælpsmodtagere, der bor i etagebyggeri, hovedsagelig er familier fra de etniske minoriteter, og at svage resultater i uddannelsessystemet for denne gruppe derfor blot er en afspejling af, at de etniske minoriteter klarer sig dårligt. Det er imidlertid ikke rigtigt. Hvis vi nemlig gennemfører den samme analyse for alle 25-årige, men tager de etniske minoriteter helt ud af analysen, får vi, at risikoen for hverken at få uddannelse eller studentereksamen stiger således: 0 risikofaktorer: 7,7 pct. 1 risikofaktor: 18,8 pct. 2 risikofaktorer: 27 pct. 3 risikofaktorer: 40 pct. 4 risikofaktorer: 52,5 pct. 5 risikofaktorer: 71,1 pct. Billedet er med andre ord helt det samme, selv om vi ikke tager de etniske minoriteter med i analysen.

UDVIKLINGEN 1981-2001

Sidst i rapporten findes en gennemgang for 1981 og 1996 af sammenhænge mellem uddannelsesmæssig status og baggrundsforhold, som helt svarer til den gennemgang, som ovenfor er foretaget for 2001. Der henvises hertil, hvis man ønsker detaljer. Her skal nogle hovedtræk af udviklingen gennemgås.

Den andel af de 25-årige, som hverken har en erhvervsuddannelse eller skoleafslutning på studentereksamensniveau, falder fra 38,8 pct. i 1981 til 21,3 pct. i 2001 (24 pct. i 1996). Som det fremgår af figur 10, er det navnlig kvinderne, der har nydt godt af det uddannelsesmæssige løft.

Figur 11. Udvikling i restgruppen 1981-2001

Ser man nærmere på forskellen mellem de to køn, viser det sig, at kvinder, der ikke havde fået barn som 25-årig, i 1981 havde samme chance for uddannelse som jævnaldrende mænd uden barn. Men andelen af kvinder, der fik barn tidligt, var væsentligt højere i 1981, og da tidligt forældreskab er en afgørende faktor for risikoen for at komme i restgruppen, slår de mange unge mødre igennem i de totale tal. Årsagen til denne sammenhæng kan gå to veje:

- en del af forklaringen er givetvis, at en mere udbredt familieplanlægning har forbedret kvindernes uddannelsesmæssige chancer,
- en anden del af forklaringen er, at mange kvinder i 1981 valgte at få

barn tidligt, når de nu alligevel ikke skulle have en uddannelse.

En anden vigtig forklaringsfaktor alle årene er forældrenes uddannelsesmæssige baggrund. Tabel 11 viser, hvordan betydningen af denne baggrundsfaktor har ændret sig.

Tabel 11. Sandsynligheden for at 25-årige hverken har uddannelse eller studentereksamen, fordelt efter forældrenes uddannelsesbaggrund, 1981 og 2001

	Pct. uden uddannelse/ studentereksamen		Relativt fald i pct.
	1981	2001	
En af forældrene er akademiker	9,5	5,5	42
Ingen akademiker, men begge har en erhvervsuddannelse	22,4	10,8	52
Ingen akademikere, en forælder har erhvervsuddannelse	32,2	19,5	39
Ingen af forældrene har erhvervsuddannelse	45,7	35,1	23
Mangler far eller mor eller uddannelse uoplyst	51,1	47,1	8
I alt	38,8	21,3	45

Det ses, at risikoen for et akademikerbarn for at stå uden uddannelse som 25-årig er reduceret fra 9,5 pct. til 5,5 pct. fra 1981 til 2001 – dvs. med 42 pct. For unge, der kun har én forælder (eller ingen), er risikoen kun faldet med 8 pct.

Den ulige udvikling kan også udtrykkes således:

I 1981 var sandsynligheden for ikke at have uddannelse eller studentereksamen 4,8 gange så stor for en 25-årig med to forældre uden erhvervsuddannelse, som den var for et 25-årigt akademikerbarn.

I 2001 er sandsynligheden for ikke at have uddannelse eller studentereksamen 6,4 gange så stor for en 25-årig med to forældre uden erhvervsuddannelse, som den er for et 25-årigt akademikerbarn.

Det generelle uddannelsesmæssige løft slår således klare igennem i de familier, hvor der i forvejen er en erhvervsuddannelse.

Det skal bemærkes, at en delforklaring herpå kan være, at de forældregrupper, vi ser på i tabellen, i nogen grad kan have skiftet karakter. I og med, at

gruppen af ufaglærte forældre er blevet mindre, kan man omvendt tænke sig, at den *andel* af de ”ufaglærte”, som udgøres af familier med en marginal position på arbejdsmarkedet, er blevet større. Det er dog vanskeligt at belyse alene ved en registerundersøgelse.

En tilsvarende tendens ses i tabel 12, som viser betydningen af forældrenes samlivsforhold de to år. Figuren tyder på, at uddannelsesløftet har været mest markant blandt unge fra traditionelle kernefamilier.

Tabel 12. Sandsynligheden for at 25-årige hverken har uddannelse eller studentereksamen, fordelt efter forældrenes samlivsforhold, 1981 og 2001

	Pct. uden uddannelse/ studentereksamen		Relativt fald i pct.
	1981	2001	
To forældre, der stadig bor sammen	34,9	13,8	60
To forældre, men de bor hver for sig	48,7	26	47
Ikke to forældre	48,6	36,4	25
I alt	38,8	21,3	45

Tabellen viser den samme skævhed i udviklingen, som vi så, når vi kiggede på erhvervsuddannelse. I 1981 var sandsynligheden for, at en 25-årig med to forældre, der boede hver for sig, ikke havde uddannelse/studentereksamen 40 pct. højere risiko end for en 25-årig med to samlevende forældre.

I 2001 er sandsynligheden for, at en 25-årig med to forældre, der boede hver for sig, ikke har uddannelse/studentereksamen rundt regnet dobbelt så stor som for en 25-årig med to samlevende forældre.

Tabel 13 og 14 viser tilsvarende, at forskellen er blevet større mellem kontanthjælpsmodtagere og ikke-kontanthjælpsmodtagere og mellem familier fra etagebyggeri og andre familier.

Tabel 13. Sandsynligheden for at 25-årige hverken har uddannelse eller studentereksamen, fordelt efter, om en af forældrene overvejende lever af kontanthjælp/pension eller ej, 1981 og 2001

	Pct. uden uddannelse/ studentereksamen		Relativt fald i pct.
	1981	2001	
Ingen af forældrene på langvarig kontanthjælp	18,8	37	49
Mindst en af forældrene på langvarig kontanthjælp	39,2	56,3	30
I alt	21,3	38,8	45

Tabel 14. Sandsynligheden for at 25-årige hverken har uddannelse eller studentereksamen, fordelt efter forældrenes boligforhold, 1981 og 2001

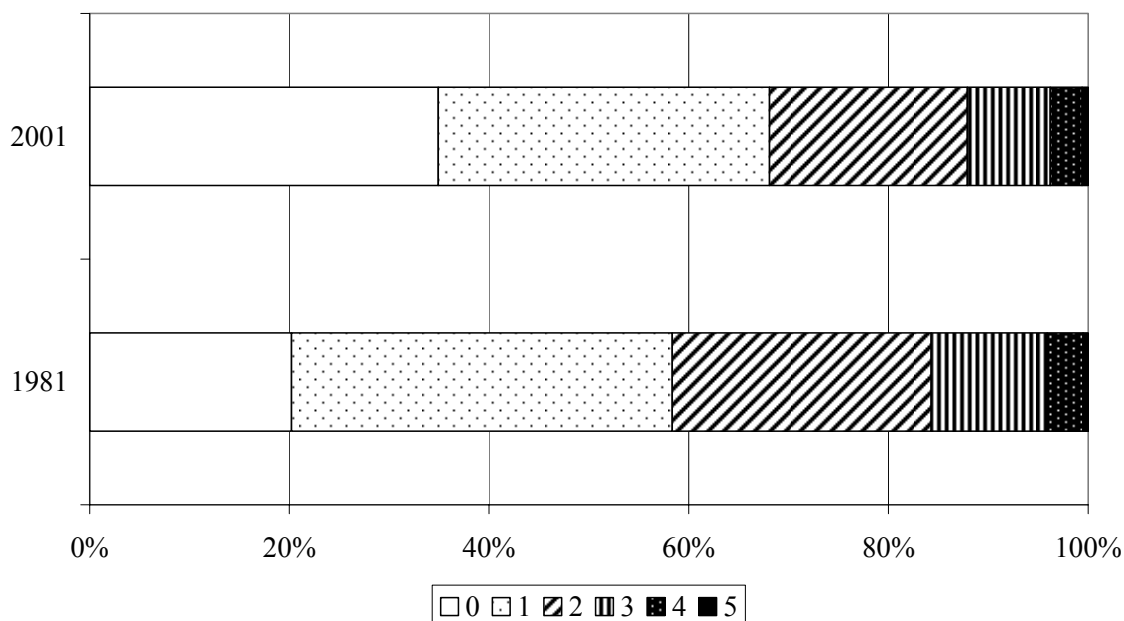
	Pct. uden uddannelse/ studentereksamen		Relativt fald i pct.
	1981	2001	
Ikke etage	19	36,4	48
Etage	31,9	45,9	31
Alle	21,3	38,8	45

Tabel 15 sammenfatter nogle tendenser i udviklingen. Tabellen omfatter ikke 25-årige fra de etniske minoriteter. De etniske minoriteter er udeladt, fordi det er vigtigt at fastholde, at udviklingen ikke blot er bestemt af, at de etniske minoritetsgrupper er vokset.

Tabel 15. Andel af 25-årige i restgruppen fordelt efter antal "risikofaktorer" 1981, 1996 og 2001 – ikke unge fra etniske mindretal

	1981	1996	2001	Relativ ændring i pct. 1981- 2001
	Pct. uden uddannelse/ studentereksamen			
Ingen "risiko-faktor"	18,8	9,6	7,7	59
1 "risikofaktor"	32,1	20,7	18,6	42
2 "risiko-faktorer"	44,4	30,5	27	39
3-5 "risiko-faktorer"	58,1	49	44,7	23
I alt	38,4	22,6	19	51

Det ses, at for unge uden risikofaktorer er sandsynligheden for at komme i restgruppen reduceret med 59 pct. på de 20 år. For unge med tre eller flere risikofaktorer er faldet i risiko ikke så mærkbart.

Figur 12. 25-årige fordelt efter antal "risikofaktorer"

For at forstå betydningen af, at de grupper, som har fleste "risikofaktorer", øjensynlig har haft mindst ud af det almindelige uddannelsesløft, er det vigtigt at være opmærksom på, at grupperne kan have udviklet sig forskelligt med hensyn til de mange forhold, som en registersamkørsel *ikke* kan vise noget om. Figur 12 viser, at de grupper, som har mange "risikofaktorer", udgør en mindre del af de unge i dag, end de gjorde i 1981. Det er derfor nærliggende at forestille sig, at disse grupper på måder, som registerdata ikke kan belyse, i højere grad end i 1981 præges af en "hård kerne" af egentligt marginaliserede familier.

På den anden side er der også forhold, der peger i modsat retning. I 1981 var det således mere "unormalt" at blive skilt, end det er i 2001. Man kunne derfor antage, at det ikke er forbundet med så stor marginalisering at komme fra en brudt familie i 2001, som det gjorde i 1981. Alligevel viser tallene, at afstanden er vokset mellem den 25-årige, der kommer fra en brudt familie, og den 25-årige, der kommer fra en kernefamilie, hvis vi ser på uddannelseschancer.

Sammenholder man de statistiske analyser fra de tre år, viser det sig, at følgende seks baggrundsvariable kan forklare en stadig større del af forskellighederne:

Den 25-åriges egne forhold:

- den 25-åriges køn,
- om den 25-årige har børn,
- forældrenes uddannelsesbaggrund,
- om forældrene er på overførselsindkomst,
- forældrenes boligforhold.

Man kan anskueliggøre ”evnen til at forklare forskelligheder” ved, at man tager to tilfældige personer A og B, hvoraf A hverken har uddannelse eller studentereksamen, mens B har uddannelse eller studentereksamen eller begge dele. Hvis den statistiske model skal kunne forklare denne forskellighed, må modellen ud fra de seks baggrundsvariable give A større *sandsynlighed* for at være i restgruppen end B.

Statistikprogrammet gør nu det, at det parrer samtlige tilfælde, hvor to personer er forskellige m.h.t. at være i restgruppen.⁴ Hvis den person, der hverken har uddannelse eller studentereksamen, har større sandsynlighed for at være i restgruppen end den anden, stemmer resultatet med modellen. Har den pågældende mindre sandsynlighed, er resultatet i modstrid med modellen. Har de samme sandsynlighed står resultatet ”lige” i forhold til modellen.

Tabel 16 viser, hvordan disse størrelser har udviklet sig fra 1981 til 2001.

Tabel 16. Modellens ”forklaringsevne” 1981, 1996 og 2001. Alle 25-årige bortset fra unge fra de etniske minoriteter

	1981	1996	2001
	Pct. af undersøgte par		
Overensstemmelse mellem modellens sandsynlighed og den faktiske forskel	63	73	73
Modstrid mellem modellens sandsynlighed og den faktiske forskel	33	25	24
Samme sandsynlighed	5	3	3

Tabellen viser, at de anvendte baggrundsvariable kan forklare en stadig større andel af de faktiske forskelle. Populært sagt: Sandsynligheden for at finde ”mønstrebrydere” er blevet mindre.

⁴ 665 mill. kombinationer af A og B i 2001.

BETYDNINGEN AF IKKE AT FÅ EN UDDANNELSE

Som nævnt i indledningen kan en person naturligvis godt tage en erhvervsuddannelse senere, selvom han eller hun ikke har fået én eller er i gang med én som 25-årig.

Tabel 17. Uddannelsesmæssig status i 2001 for personer, der var 25 år i 1996, fordelt efter personernes uddannelsesmæssige status i 1996

	Ikke uddannelse, ikke student 2001	Ikke uddannelse, student 2001	Restgruppen i alt	Under uddannelse 2001	Uddannet 2001	i alt	Antal 25-årige
	Pct. af 25-årige						
Mænd							
Ikke uddannelse, ikke student 1996	89,7	0,1	89,8	5,9	4,2	100	9.416
Ikke uddannelse, student 1996	0	67,9	67,9	15,9	16,2	100	2.604
Restgruppen i alt	70,3	14,8	85,1	8,1	6,8	100	12.020
Under uddannelse 1996	3,1	7,9	11,0	11,4	77,6	100	5.394
Uddannet 1996	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	100	20.574
I alt	22,7	5,8	28,5	4,2	67,3	100	37.988
Kvinder							
Ikke uddannelse, ikke student 1996	80,2	0,3	80,5	9,3	10,3	100	8.078
Ikke uddannelse, student 1996	0,0	63,7	63,7	16,9	19,5	100	3.423
Restgruppen i alt	56,3	19,2	75,5	11,6	13,0	100	11.501
Under uddannelse 1996	2,2	4,2	6,4	8,1	85,4	100	7.108
Uddannet 1996	0,0	0,0	0,0	0,0	99,9	100	17.949
I alt	18,2	6,8	25,0	5,2	69,8	100	36.558
Kvinder og mænd							
Ikke uddannelse, ikke student 1996	85,3	0,2	85,5	7,5	7	100	17.494
Ikke uddannelse, student 1996	0,0	65,5	65,5	16,5	18,1	100	6.027
Restgruppen i alt	63,4	16,9	80,4	9,8	9,8	100	23.521
Under uddannelse 1996	2,6	5,8	8,4	9,6	82,0	100	12.502
Uddannet 1996	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	100	38.523
I alt	20,5	6,3	26,8	4,7	68,5	100	74.546

Tabel 17 viser, at 15 pct. af de personer, som hverken havde uddannelse eller skoleafgang på studentereksamensniveau som 25-årige i 1996, har fået en uddannelse eller er i gang med én fem år senere. Der er her en klar forskel på mænd og kvinder. Kun 10 pct. af mændene er kommet ud af restgruppen efter fem år, mens det gælder for 20 pct. af kvinderne.

Sandsynligheden for, at den 25-årige kommer i gang med en uddannelse, afhænger kun i ringe grad af de baggrundsfaktorer, som er undersøgt tidligere i denne rapport. Blandt personer uden ”risikofaktorer”, som var 25 år i 1996, men som hverken havde uddannelse eller studentereksamen, var 86 pct. således i samme situation fem år efter. Blandt unge med tre eller flere

”risikofaktorer”, der i 1996 ikke havde uddannelse/studentereksamen, var det tilsvarende tal fem år senere 87 pct.

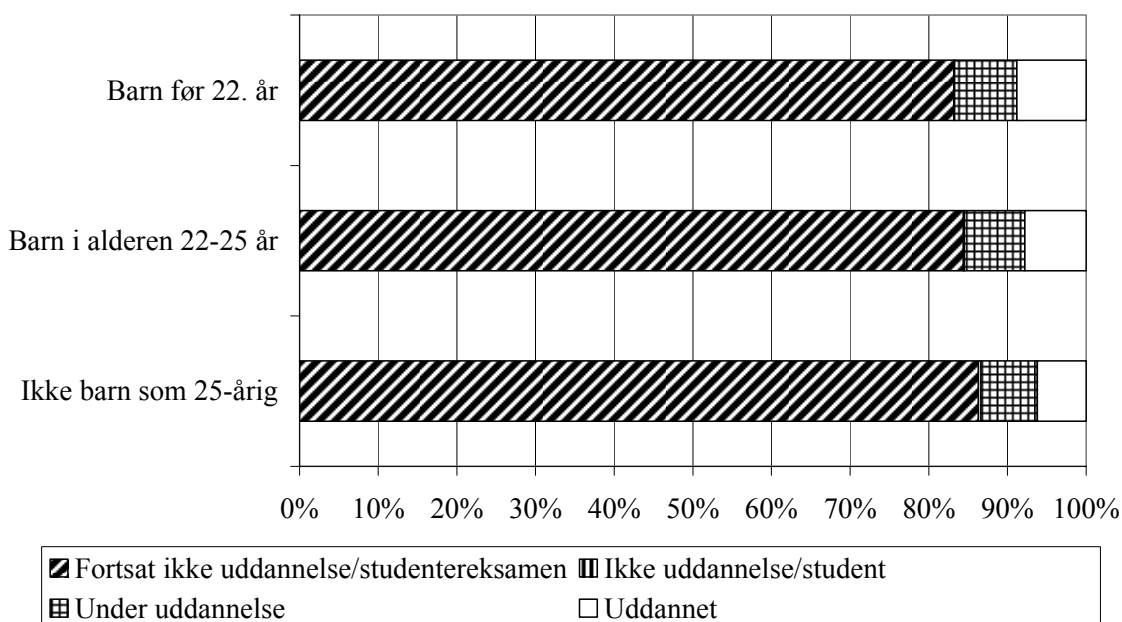
Tabel 18 viser dog, at sandsynligheden for, at den unge senere får en uddannelse, er større i akademikerfamilier end i familier, hvor forældrene ikke har en erhvervsuddannelse.

Tabel 18. Uddannelsesmæssig status i 2001 blandt personer, der som 25-årige i 1996 var i restgruppen, fordelt efter forældrenes uddannelsesbaggrund

Forældrenes uddannelsesbaggrund	Ikke uddannet, ikke student	Ikke uddannet - student	Under uddannelse	Uddannet	I alt	Antal personer
Akademikere	78,3	0,7	14,2	6,7	100	267
Begge erhvervsuddannelse	81,3	0,2	10,2	8,3	100	2924
En har erhvervsuddannelse	83,8	0,2	7,8	8,1	100	5354
Ingen erhvervsuddannelse	87,4	0,1	6,3	6,3	100	7306
I alt	84,9	0,2	7,6	7,3	100	15851

Man kunne tænke sig, at personer, der får barn tidligt, blot udskyder et uddannelsesforløb og i stort tal indhenter det forsømte senere. Figur 14 viser imidlertid, at dette ikke er tilfældet.

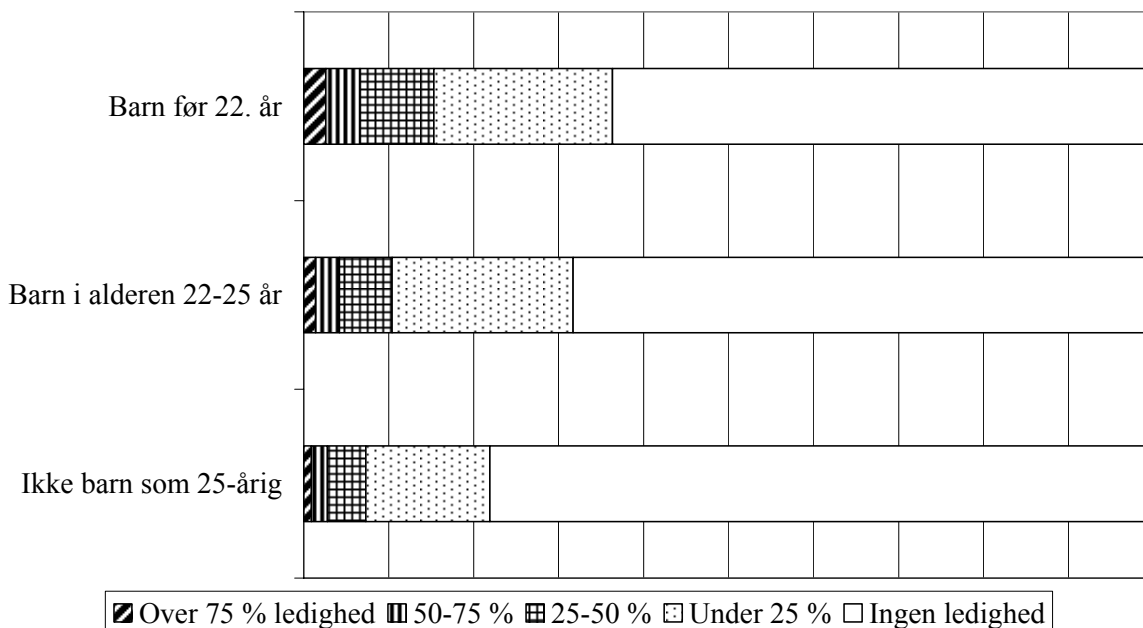
Figur 14. Tidligt forældreskab 1996 og uddannelse 2001

Figuren viser, at hvis en person ikke har barn som 25-årig, er 86 pct. stadig uden uddannelse/studentereksamen fem år senere. Har hun et barn i alderen 0-2 år, er tallet 84 pct. Har hun fået barn før det fyldte 22. år, er tallet 83 pct.

Derfor er der også en stor del af de personer, der var unge forældre i 1996, som har en svag tilknytning til arbejdsmarkedet fem år senere, jf. figur 15.

Figur 15. Tidligt forældreskab 1996 og uddannelse 2001

Unge fra de etniske minoriteter, der er i restgruppen som 25-årige, kommer kun sjældent ind i et uddannelsesforløb senere. Blandt unge fra minoritetsgrupperne, der som 25-årig var uden uddannelse/studentereksamen, er der 94 pct., der fortsat er det fem år senere. Blandt unge, der ikke tilhører minoriteterne, er tallet 85 pct.

Hvilken uddannelse, man får som ung, påvirker afgørende de senere levevilkår. Tabel 19 viser, hvor stor bruttoindkomsten var for 45-årige i 2001, når vi sammenholder med deres uddannelsesmæssige status som 25-årige. Det ses, at en mand, der som 25-årig i 1981 var i gang med en (typisk længere) uddannelse, 20 år senere i gennemsnit tjener 2½ gange så meget som en 45-årig kvinde, der som 25-årig hverken havde studentereksamen eller en erhvervsuddannelse.

Tabel 19. Gennemsnitlig bruttoindkomst 2001 for 45-årige personer med forskellig uddannelsesmæssig status 1981

Uddannelsesmæssig status 1981	Mænd	Kvinder	Kvinder og mænd
	Gennemsnitlig bruttoindkomst 2001 i kr.		
Ikke uddannelse - ikke student	257.421	200.324	224.743
Ikke uddannelse- student	398.043	257.204	330.250
Under uddannelse	450.448	306.209	381.142
Uddannet	356.723	264.082	316.612
Alle	337.828	240.276	289.628

Tabel 20 viser tilsvarende hvilken betydning, erhvervsuddannelsen har på kort sigt.

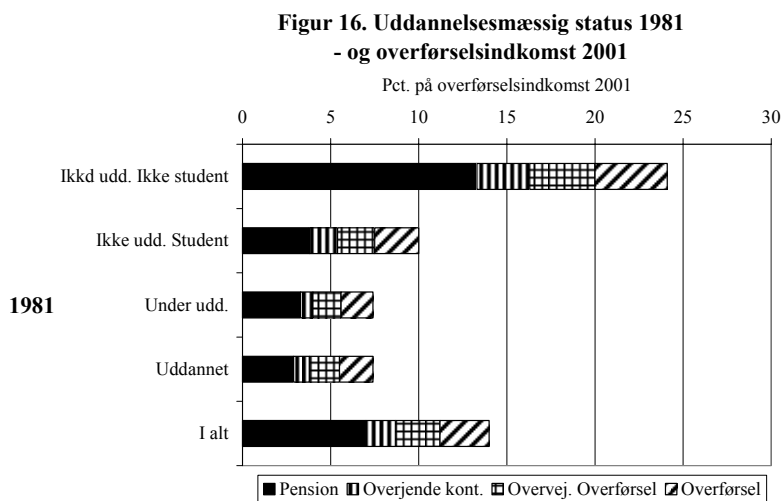
Tabel 20. Gennemsnitlig bruttoindkomst 2001 for 30-årige personer med forskellig uddannelsesmæssig status 1996

Uddannelsesmæssig status 1981	Mænd	Kvinder	Kvinder og mænd
	Gennemsnitlig bruttoindkomst 2001 i kr.		
Ikke uddannelse - ikke student	218.515	163.018	192.889
Ikke uddannelse- student	258.664	189.788	219.546
Under uddannelse	259.151	211.606	232.119
Uddannet	300.132	224.702	264.987
Alle	271.240	205.257	238.882

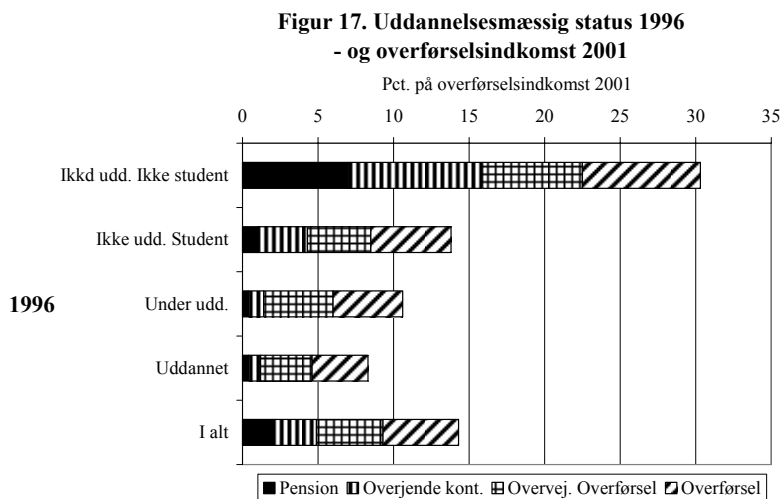
Mange, der ikke får en uddannelse som unge, har svært ved senere at sikre sig fast tilknytning til arbejdsmarkedet.

I Figur 16 er de personer, som er 45 år i 2001, inddelt således:
 modtagere af førtidspension,
 personer, der ikke modtager førtidspension, men som har halvdelen af indkomsten fra kontanthjælp,
 personer i øvrigt, der har halvdelen af indkomsten fra overførselsindkomster,
 personer i øvrigt, der har mindst 25 pct. af indkomsten fra overførselsindkomster.

Det fremgår af figuren, at risikoen for senere at være på overførselsindkomst betydeligt forøget, hvis man ikke har en erhvervsuddannelse – eller i den mindste en studentereksamen.

Figur 17 viser tilsvarende, hvordan sammenhængen er mellem uddannelsesmæssig status i 1996 og modtagelse af overførselsindkomst fem år senere. Det ses, at en betydelig del (ca. 31 pct.) af de unge, der ikke har uddannelse/studentereksamen, fem år senere har svært ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet.

METODE

Undersøgelsen ligger i forlængelse af tidligere analyser af det delte Danmark gennemført af AERådet for A4. De tidligere analyser i denne serie er:

- Notat om social opdeling af skoler (nov. 2003)
- Samfundets stedbørn. Anbragte børns videre skæbne (feb. 2004)
- Polarisering på boligområdet (april 2004)
- Daginstitutioner: Ulige vilkår for indsats mod ”negativ social arv” (maj 2004)
- Eksklusive – og ledighedsramte boligområder (juni 2004)
- Dagtilbud – hvem er ikke med (august 2004)

Alle analyserne bygger på samme registersamkørsel, hvor der indgår data fra IDA (den integrerede database vedr. arbejdsmarkedsforskning) m.fl. registre. Disse registeroplysninger indeholder oplysninger om alle danskere for årene 1981/82, 1996/97 og 2001/2002⁵ om alder, køn, kommune, etnisk baggrund, uddannelse, arbejde, indkomst, boligforhold, modtagelse af sociale ydelser m.v.

Som med de tidligere analyser er selve undersøgelsesarbejdet forestået af Niels Glavind, Bureau 2000.

De registre, bl.a. folkeregistret, som ligger til grund for registersamkørslen, begyndte først omkring 1961 systematisk at anføre CPR-numre for forældrene i forbindelse med børnefødsler. Det betyder, at man ikke har et 100 pct. kendskab til, hvem der er forældre til personer født før dette tidspunkt. For de personer, som blev 25 år i løbet af 1981 (og som er født i 1956) er moderens eller faderens CPR-nummer angivet for 76 pct. Jo tættere, man kommer på 1961 som fødselsår, jo større en andel har forældremarkering. Dog vil der altid være en lille del, som ikke har forældremarkering – f.eks. fordi forældrene er døde.

⁵ Når der f.eks. står 2001/2002, er det fordi oplysningerne om den enkelte indsamles på lidt forskellige tidspunkter. Boligoplysninger er således opgjort pr. nytår, mens den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS) opgøres i slutningen af november, så den ikke præges for meget af julelukninger m.v. Daginstitutionsbenyttelsen er opgjort i marts (2002). De børn, som var i daginstitution marts 2002 bliver derfor karakteriseret ved boligforholdene januar samme år og ved forældrenes arbejdsmarkedsforhold fire mdr. tidligere.

I forbindelse med nærværende undersøgelse er der derfor gennemført en analyse af, hvem der mangler forældremarkering. Analysen viser, at der kun er små forskelle kommunerne imellem. Derimod spiller uddannelse, etnisk baggrund og familietype en væsentlig rolle. Sammenhængene er som følger:

- enlige har oftere forældremarkering end par,
- familier uden børn har oftere forældremarkering end familier med børn,
- andelen, der har en forældremarkering, stiger med uddannelsesniveaue,et,
- personer med dansk etnisk baggrund har oftere forældremarkering end andre.

Forskellene er på nogle punkter meget markante. F.eks. er der markering af moderens/faderens CPR-nummer for 97 pct. af de enlige uden børn, men kun 50 pct. af de enlige med børn.

Når det gælder indvandrere, er den lave andel med forældremarkering ikke vanskelig at forklare. Hvis moderen bor i udlandet, vil hun således normalt ikke have et dansk CPR-nummer.

Men når det gælder de øvrige forskelle, ligger forklaringen formentlig i de procedurer omkring personregistrering, som blev anvendt i perioden. Man kan f.eks. tænke sig, at personer, der dannede egen husstand allerede som 18-årige (dvs. i 1974) typisk ikke har givet så mange oplysninger som personer, der først er flyttet hjemmefra senere. Og unge med børn er måske ofte flyttet hjemmefra meget tidligt. Man kan også tænke sig, at unge uden børn og unge under uddannelse flytter hyppigere omkring (og dermed kommer i kontakt med folkeregistret) end andre. Danmarks Statistik har imidlertid ingen sikker forklaring på forskellene.

I forbindelse med denne analyse er svarene vægtet op, så de svarer til gruppens andel af alle 25-årige. Som det fremgår af tabel 21, er der blandt 25-årige med dansk etnisk baggrund, en mellemlang videregående uddannelse, som bor i husstande med enlige uden børn, 95,96 pct., for hvem moderens CPR-nummer er angivet. Blandt 25-årige med dansk etnisk baggrund, en mellemlang videregående uddannelse, som bor i husstande med enlige med børn, er der 49 pct., for hvem moderens CPR-nummer er angivet. Den første gruppe vægtes derfor med $1/0,9596$. Den anden gruppe vægtes med $1/0,49$.

Det bemærkes, at vægtene naturligvis kun bruges i analyser, hvor der er tale om at undersøge betydningen af gruppens familiemæssige baggrund, og hvor det derfor er nødvendigt at inddrage variable for forældrene.

Når det gælder personer med ikke-dansk baggrund, er forskellene så store, at analyser, der inddrager forældrene, som hovedregel må undværes for denne gruppe.

Tabel 21. Andele med forældremarkering blandt 25-årige i 1981 fordelt på familietype, uddannelse og etnisk baggrund

C-familie-type	Oprindelsesland	Ingen uddannelse, ikke student	Ingen uddannelse, student	Under uddannelse	Har erhvervsuddannelse
	Andel med markering for mor eller far				
Enlig uden børn	Dansk	0,8853	0,9595	0,9536	0,9695
	Ikke-dansk	0,1404	0,4118	0,2963	0,2051
Enlig med børn	Dansk	0,2705	0,3649	0,3380	0,3786
	Ikke-dansk	0,1000	0,3333	1,0000	-
Ægtepar uden børn	Dansk	0,6547	0,7358	0,7293	0,7901
	Ikke-dansk	0,0396	0,2667	0,1667	0,0526
Ægtepar med børn	Dansk	0,3134	0,4824	0,4685	0,5287
	Ikke-dansk	0,0492	-	0,1250	0,0488
Samlev. Med børn	Dansk	0,7746	0,9076	0,8739	0,9253
	Ikke-dansk	0,2500	-	-	-
Samboen.uden børn	Dansk	0,9207	0,9542	0,9637	0,9751
	Ikke-dansk	0,1875	0,2500	0,5833	0,2500
Samboen. Med børn	Dansk	0,4298	0,5690	0,4741	0,7163
	Ikke-dansk	0,2500	-	-	-

BILAG 1. HVEM KOM I RESTGRUPPEN 2001

Tabel 22. Sandsynligheden for at 25-årige er uden uddannelse/studenter eksamen fordelt efter forældrenes samlivsforhold, forældrenes modtagelse af langvarig kontanthjælp, forældrenes erhvervsuddannelse og den 25-åriges eventuelle børn

Har den unge selv barn?	Forældrenes erhvervsuddannelse	Forældrenes samlivsforhold								
		To forældre, der bor sammen			Ikke to forældre, der bor sammen			Alle, uanset forældrenes samliv		
		Er en af forældrene på langvarig kontanthjælp/førtidspension?								
		Nej	Ja	I alt	Nej	Ja	I alt	Nej	Ja	I alt
		Andel af 25-årige, der ikke har studentereksamen, uddannelse m.v. i pct.								
Har ikke barn	Akademikerfamilie	3,1	21,5	3,5	6	15,7	6,6	4,1	18	4,7
	To forældre med uddannelse	7	14,8	7,3	14	22,1	15,1	8,7	18,8	9,3
	En forælder med uddannelse	11,2	22	12	18,8	33,9	21,5	14,2	29,5	16,1
	Ingen forælder med uddannelse	19,9	37,8	23	29,2	45,6	34,2	24,1	42,8	28,5
	Ikke to forældre, uoplyst	8,8	-	8,5	44,1	-	44	43,5	-	43,4
	I alt	9,8	26,2	11	23,7	36	25,7	15,3	32,3	17,2
Barn i alderen 0-2 år	Akademikerfamilie	8,3	25	9,4	16,5	25	17,2	11,6	25	12,6
	To forældre med uddannelse	13,3	22,1	13,8	20	26,5	21,1	15,3	24,7	16,1
	En forælder med uddannelse	17,6	31,6	19,6	29,5	38,6	31,7	22,5	35,6	25
	Ingen forælder med uddannelse	33,6	54,3	38,4	37,1	55,7	44,3	35,1	55,2	41,4
	Ikke to forældre, uoplyst	-	-	-	49,1	-	49,1	48,9	-	48,8
	I alt	19,2	40	22	34,6	45,3	36,9	26,4	43,2	29,2
Barn over 3 år	Akademikerfamilie	20	57,1	25,5	32,4	33,3	32,6	26	46,2	28,9
	To forældre med uddannelse	27,5	50,9	30	37,8	45,9	39,4	31,5	48	34
	En forælder med uddannelse	37,7	54,7	40,9	49,6	61,6	53,6	44	59,5	48,2
	Ingen forælder med uddannelse	54,7	73,4	60,8	60,3	75,5	67,2	57,8	74,8	64,6
	Ikke to forældre, uoplyst	-	-	-	62,5	-	62,5	62,5	-	62,5
	I alt	39,8	64,5	45,2	55,4	67,8	58,7	49,4	66,7	53,7
Alle, uanset evt. børn	Akademikerfamilie	3,5	25	4,2	7,1	17,2	7,8	4,9	20,4	5,5
	To forældre med uddannelse	8	18,5	8,5	15,9	24,7	17,1	10	22	10,8
	En forælder med uddannelse	13,2	27,3	14,5	22,4	38,8	25,7	17	34,6	19,5
	Ingen forælder med uddannelse	24,9	47	29,3	34,2	53,4	40,7	29,2	51,1	35,1
	Ikke to forældre, uoplyst	12,8	-	12	47,8	-	47,7	47,3	29,2	47,2
	I alt	12	33,4	13,8	28,1	42,6	30,6	18,8	39,2	21,3

Note: resultater, der bygger på mindre end 20 unge er blanket af

Tabel 22 viser den statistiske sandsynlighed for, at den 25-årige hverken har erhvervsuddannelse, er under uddannelse eller har skoleafgang på studentereksamensniveau, hvis vi ser på forskellige kombinationer af baggrundsfaktorer.

Tabellen skal forstås således: Hvis vi går op i tabellens øverste hjørne til venstre, har vi en gruppe unge, som ikke har fået barn, hvis forældre er akademikere, hvis forældre bor sammen, og hvis forældre ikke er på kontanthjælp. Blandt disse er der 3,1 pct., der hverken har en uddannelse, er under uddannelse eller har studentereksamen.

Tager vi omvendt unge, der har fået barn før det fyldte 22. år, hvis forældre ikke har en uddannelse, hvis forældre ikke bor sammen, men hvor den ene af forældrene er på langvarig kontanthjælp, er der 75,5 pct. af de 25-årige, som tilhører restgruppen.

Man kan også anskue restgruppen lidt bredere og inkludere de unge, der tager en studentereksamen eller lignende, men som ikke er kommet videre i uddannelsessystemet som 25-årige. Tabel 23 viser da sandsynligheden for, at den 25-årige er kommet i restgruppen, hvis vi ser på forskellige kombinationer af baggrundsfaktorer.

Tabel 23. Sandsynligheden for at 25-årige er i restgruppen fordelt efter forældrenes samlivsforhold, forældrenes modtagelse af langvarig kontanthjælp, forældrenes erhvervsuddannelse og den 25-åriges eventuelle børn

Har den unge selv barn?	Forældrenes erhvervsuddannelse	Forældrenes samlivsforhold								
		To forældre, der bor sammen			Ikke to forældre, der bor sammen			Alle, uanset forældrenes samliv		
		Er en af forældrene på langvarig kontanthjælp?								
		Nej	Ja	I alt	Nej	Ja	I alt	Nej	Ja	I alt
Andel af 25-årige, der ikke har uddannelse eller er under uddannelse i pct.										
Har ikke barn	Akademikerfamilie	10,8	30,8	11,3	16,6	28,4	17,4	12,9	29,3	13,6
	To forældre med uddannelse	14,4	20,6	14,6	23,1	31	24,1	16,5	26,4	17,1
	En forælder med uddannelse	18	27,9	18,8	27,3	40,8	29,7	21,8	36	23,6
	Ingen forælder med uddannelse	26,6	40,1	28,9	37,1	50,7	41,2	31,3	46,8	35
	Ikke to forældre, uoplyst	11,8	-	11,3	54,6	-	54,6	53,9	-	53,8
	I alt	16,9	30,8	17,9	32,8	42,7	34,4	23,3	38,2	24,9
Barn i alderen 0-2 år	Akademikerfamilie	23,3	-	24,2	26,6	-	26,4	24,6	-	25,1
	To forældre med uddannelse	20,6	29,4	21,1	26,3	33,3	27,5	22,3	31,8	23,1
	En forælder med uddannelse	24	36,4	25,8	35,6	44	37,6	28,8	40,8	31
	Ingen forælder med uddannelse	38,4	58,3	43	41,6	58,9	48,3	39,8	58,7	45,7
	Ikke to forældre, uoplyst	-	-	-	64,3	-	64,3	64	-	63,9
	I alt	25,9	45	28,4	43,1	49,7	44,5	33,9	47,8	36,3
Barn over 3 år	Akademikerfamilie	40	57,1	42,6	35,1	50	37,2	37,7	53,8	40
	To forældre med uddannelse	35,6	52,8	37,4	40,6	50	42,5	37,5	51,2	39,5
	En forælder med uddannelse	43,2	61,2	46,6	53,4	64	56,9	48,6	63,2	52,5
	Ingen forælder med uddannelse	57,7	75,5	63,5	63,2	77,3	69,6	60,7	76,7	67,2
	Ikke to forældre, uoplyst	-	-	-	78	-	77,9	77,9	-	77,8
	I alt	45,6	68	50,4	63,2	70,1	65	56,5	69,4	59,7
Alle, uanset evt. børn	Akademikerfamilie	11,8	33,8	12,4	17,6	29,3	18,4	13,9	31,1	14,7
	To forældre med uddannelse	15,4	24,1	15,8	24,3	33	25,5	17,7	29,1	18,4
	En forælder med uddannelse	19,9	33,1	21,2	30,2	44,8	33,2	24,2	40,5	26,5
	Ingen forælder med uddannelse	31	49,5	34,6	41	57,5	46,6	35,6	54,7	40,8
	Ikke to forældre, uoplyst	15,4	-	14,5	59,7	-	59,7	59,1	37,5	59,1
	I alt	19	37,9	20,6	37	48,3	39	26,6	44,4	28,8

Tabellerne er naturligvis ikke umiddelbart overskuelige. Men giver man sig tid til at studere tallene, vil man se, at det karakteristiske på dette område er, at den unges risiko for at havne i restgruppen påvirkes af en række forskellige baggrundsforhold, der hver for sig har en ganske stor betydning, og som

tilsammen er temmelig afgørende for den unges chancer. Tabel 24 viser, hvor store de enkelte grupper i tabel 22 og 23 er.

Tabel 24. 25-årige fordelt efter forældrenes samlivsforhold, forældrenes modtagelse af langvarig kontanthjælp, forældrenes erhvervsuddannelse og den 25-åriges eventuelle børn

Har den unge selv barn?	Forældrenes erhvervsuddannelse	Forældrenes samlivsforhold								
		To forældre, der bor sammen			Ikke to forældre, der bor sammen			Alle, uanset forældrenes samliv		
		Er en af forældrene på langvarig kontanthjælp?								
		Nej	Ja	I alt	Nej	Ja	I alt	Nej	Ja	I alt
Antal af 25-årige										
Har ikke barn	Akademikerfamilie	2520	65	2585	1460	102	1562	3980	167	4147
	To forældre med uddannelse	13930	534	14464	4471	661	5132	18401	1195	19596
	En forælder med uddannelse	9898	877	10775	6746	1509	8255	16644	2386	19030
	Ingen forælder med uddannelse	4241	871	5112	3467	1531	4998	7708	2402	10110
	Ikke to forældre, uoplyst	68	-	71	4134	-	4150	4202	-	4221
	I alt	30657	2350	33007	20278	3819	24097	50935	6169	57104
Barn i alderen 0-2 år	Akademikerfamilie	120	-	128	79	-	87	199	-	215
	To forældre med uddannelse	1207	68	1275	494	102	596	1701	170	1871
	En forælder med uddannelse	1242	206	1448	876	277	1153	2118	483	2601
	Ingen forælder med uddannelse	730	223	953	599	375	974	1329	598	1927
	Ikke to forældre, uoplyst	-	-	-	807	-	807	812	-	814
	I alt	3304	507	3811	2855	762	3617	6159	1269	7428
Barn over 3 år	Akademikerfamilie	40	-	47	37	-	43	77	-	90
	To forældre med uddannelse	447	53	500	286	74	360	733	127	860
	En forælder med uddannelse	597	139	736	667	328	995	1264	467	1731
	Ingen forælder med uddannelse	499	241	740	604	502	1106	1103	743	1846
	Ikke to forældre, uoplyst	-	-	-	957	-	960	962	-	965
	I alt	1588	440	2028	2551	913	3464	4139	1353	5492
Alle, uanset evt. børn	Akademikerfamilie	2680	80	2760	1576	116	1692	4256	196	4452
	To forældre med uddannelse	15584	655	16239	5251	837	6088	20835	1492	22327
	En forælder med uddannelse	11737	1222	12959	8289	2114	10403	20026	3336	23362
	Ingen forælder med uddannelse	5470	1335	6805	4670	2408	7078	10140	3743	13883
	Ikke to forældre, uoplyst	78	-	83	5898	-	5917	5976	24	6000
	I alt	35549	3297	38846	25684	5494	31178	61233	8791	70024

BILAG 2. HVEM KOM I RESTGRUPPEN 1981?

Tabel 25 viser, hvordan de 25-årige fordelte sig i 1981 med hensyn til erhvervsuddannelse, hvis vi ser på køn.

Tabel 25. 25-årige fordelt på uddannelsesmæssig status og køn 1981

Køn	Mænd	Kvinder	I alt
	Pct.		
Ikke uddannelse, ikke student	33,3	44,6	38,8
Ikke uddannelse, student	4,9	4,8	4,8
Under uddannelse	12,3	11,6	11,9
Fuldført erhvervsfaglig uddannelse	41,3	22,4	32
Kortere videregående uddannelse	2,4	4,4	3,3
Mellemlang videregående uddannelse	3,8	11,6	7,6
Bachelor	0,7	0,1	0,4
Længerevarende videregående uddannelse	1,3	0,6	0,9
Forsker	0	0	0
I alt	100	100	100
Antal 25-årige	38.340	36.593	74.933

Tabellen viser, at ”restgruppen” i 1981 var klart større for kvinder end for mænd. I dag er restgruppen *lidt* større blandt mændene.

Tabel 26 viser sammenhængen mellem uddannelsesmæssig status og etnisk baggrund.

Tabel 26. Uddannelsesmæssig status blandt 25-årige 1981, indvandre-re/ikke-indvandrere

	Ikke uddannelse - ikke student	Ikke uddannelse – student	Under ud- dannelse	Uddan- net	I alt	Antal 25- årige
	Pct.					
Ikke fra etnisk minoritet	38,4	4,8	12	44,8	100	73.847
Indvandrere med etnisk bag- grund i 3. verden	71,2	7,1	4,3	17,4	100	1.059
I alt	38,8	4,8	11,9	44,4	100	74.906

Note: Der var i 1981 27 personer, som er registreret som efterkommere af forældre fra de etniske minoriteter. Da gruppen er så lille, er den ikke medtaget

Tabellen viser, at den etniske baggrund også i 1981 spillede en betydelig rolle.

Tabel 27 viser, hvordan sammenhængen var mellem uddannelsesmæssig status og spørgsmålet, om personen selv havde fået barn. De 25-årige er inddelt i tre grupper:

- personer uden egne børn (63 pct. af de 25-årige),
- personer med et barn i alderen 0-2 år (dvs. som er fået barn, efter at de selv er blevet 22 år – 19 pct. af de 25 årige),
- personer med et barn over 3 år (dvs. som har fået barn som 22 årig eller tidligere – 18 pct. af de 25-årige).

Tabel 27. Uddannelsesmæssig status blandt 25-årige 1981, fordelt efter, om personen havde fået barn

	Ikke uddannelse- ikke student	Ikke uddan- nelse- student	Under ud- dannelse	Uddannet	I alt	Antal 25-årige
	Pct.					
Ikke barn	31	5,8	15,8	47,5	100	47.243
Barn efter det fyldte 22. år	40,6	4	6,1	49,4	100	14.302
Barn før det fyldte 22. år	64,7	2,5	4,6	28,2	100	13.388
I alt	38,8	4,8	11,9	44,4	100	74.933

Der var i 1981 18 pct. af de unge, som fik barn før det fyldte 22 år. Kun en tredjedel af disse fik en erhvervsuddannelse. Som det fremgår af tabel 28, var det især pigerne, der fik barn tidligt. Faktisk var tidligt moderskab hovedårsagen til, at pigerne i 1981 havde en større andel af ikke-uddannede end drengene. Ser vi på unge, der ikke havde fået barn, var der en lige stor andel drenge som piger, der kom i restgruppen i 1981.

Tabel 28. Andel 25-årige, der hverken får uddannelse eller studentereksamen fordelt efter personens køn og evt. tidligt forældreskab

	Drenge		Piger	
	Pct. uden stu- dentereksa- men/ uddannelse	Antal 25-årige	Pct. uden stu- dentereksa- men/ uddannelse	Antal 25-årige
Barn før det fyldte 22. år	49,1	2.477	71,3	10.911
Barn efter det fyldte 22. år	40,8	6.433	47,6	7.869
Ikke barn	36,8	29.430	36,7	17.813
I alt	38,3	38.340	49,3	36.593

Tabel 29. Uddannelsesmæssig status blandt 25-årige 1981, fordelt forældrenes havde en erhvervsuddannelse

	Ikke uddannelse-ikke student	Ikke uddannelse-student	Under uddannelse	Uddannet	I alt	Antal 25-årige
	Pct.					
En af forældrene er akademiker	9,5	10,4	42,9	37,1	100	1.937
Ingen akademiker, men begge har en erhvervsuddannelse	22,4	7,9	19,7	49,9	100	6.578
Ingen akademikere, en forælder har erhvervsuddannelse	32,2	5,9	13,9	48,1	100	14.406
Ingen af forældrene har erhvervsuddannelse	45,7	3,5	8,1	42,7	100	32.797
Mangler far eller mor eller uddannelse uoplyst	51,1	4,8	13,4	30,6	100	942
I alt	38,8	4,8	11,9	44,4	100	56.660

Tabel 29 viser, at forældrenes erhvervsuddannelse havde en afgørende betydning for, om de unge får en erhvervsuddannelse. Hvis den unge kommer fra et akademikerhjem, var risikoen for ikke at få uddannelse/studenterek sammen 10 pct. Har ingen af forældrene en erhvervsuddannelse, var risikoen 46 pct.

Tabel 30. Uddannelsesmæssig status blandt 25-årige 1981, fordelt efter, om mindst en af forældrene er på langvarig kontanthjælp eller førtidspension

	Ikke uddannelse-ikke student	Ikke uddannelse-student	Under uddannelse	Uddannet	I alt	Antal 25-årige
	Pct.					
Ingen af forældrene på langvarig kontanthjælp	37	5	12,5	45,5	100	51.589
Mindst en af forældrene på langvarig kontanthjælp	56,3	3,1	6,6	34	100	5.071
I alt	38,8	4,8	11,9	44,4	100	56.660

Tabel 30 viser sammenhængen mellem de 25-åriges uddannelse og om en af forældrene levede af kontanthjælp eller førtidspension. Det ses, at børn af langvarige kontanthjælpsmodtagere også i 1981 havde en væsentligt forøget risiko for at havne i "restgruppen" som andre unge.

Tabel 31. Uddannelsesmæssig status blandt 25-årige 1981 fordelt efter, om moderen boede i etagebyggeri eller ej

	Ikke uddannelse - ikke student	Ikke uddannelse - student	Under uddannelse	Uddannet	I alt	Antal 25- årige
	Procent					
Ikke etage	36,4	4,8	12,3	46,5	100	42,4
Etage	45,9	4,7	10,8	38,6	100	14,1
Alle	38,8	4,8	11,9	44,4	100	56,6

Tabel 31 viser, at der var en højere andel af de unge, der kommer i restgruppen, hvis moderen boede i etagebyggeri, end hvis dette ikke er tilfældet.

Tabel 32 viser betydningen af geografisk tilhørsforhold.

Bemærk, at tabellen bygger på de 76 pct. af de unge for hvem, der kan identificeres en mor eller en far i Danmarks Statistiks registre. Som omtalt i metodekapitlet er der sket en vægtning af besvarelsene i forhold hertil.

Tabel 32. Uddannelsesmæssig status blandt 25-årige fordelt efter, hvor moderen bor. 1981

Moderens bopælskommune	Ikke uddannelse- ikke student	Ikke uddannelse- student	Under ud- dannelse	Uddannet	I alt	Antal 25- årige
	Pct.					
København	44,9	5,1	12,6	37,3	100	3.789
Frederiksberg	35,2	7,8	19,9	37,1	100	710
Øvrige HT	34,1	6,6	16,2	43,1	100	11.252
Århus, Odense, Ålborg	36,5	4,7	13,5	45,2	100	5.459
Andre provinsbyer	37,7	4,7	11,3	46,3	100	15.709
Landkommuner	38,8	3,7	9,4	48,2	100	16.333
Uoplyst/Ingen mor	53,9	3,8	9,3	32,9	100	3.408
I alt	38,8	4,8	11,9	44,4	100	56.660

Note: Inddelingen i kommuner følger Danmarks Statistiks geokodeinddeling. Gruppen "andre provinsbyer" svarer til Danmarks Statistiks geokoder 22-31. I disse kommuner bor mere end halvdelen af befolkningen i bymæssig bebyggelse. Som "landkommuner" regnes geokode 32-34, hvor mindre end halvdelen af befolkningen bor i bymæssig bebyggelse.

Det ses, at andelen, der tilhørte "restgruppen", også i 1981 var højest blandt unge, der kom fra Københavns kommune, eller som ikke har nogen mor (eller hvis mor ikke bor i Danmark).

I tabel 33 er de unge delt op i tre grupper i forhold til forældrenes samlivsforhold:

- den ene gruppe har to forældre, og forældrene bor sammen,
- den anden gruppe har to forældre, men de bor hver for sig,
- den sidste gruppe har ikke to forældre (eller den ene forælder bor i udlandet).

Tabel 33. Uddannelsesmæssig status blandt 25-årige 1981, fordelt efter forældrenes samlivsforhold

	Ikke uddan- nelse- student	Ikke uddan- nelse- dent	Under ud- danne- lse	Uddannet	I alt	Antal 25- årige
	Pct.					
To forældre, der stadig bor sammen	34,9	4,9	12,3	47,9	100	41.409
To forældre, men de bor hver for sig	48,7	5	12,3	34	100	3.231
Ikke to forældre	48,6	4,3	10,8	36,3	100	12.020
I alt	38,8	4,8	11,9	44,4	100	56.660

Det ses, at risikoen for at komme til at tilhøre restgruppen blev forøget, hvis man ikke kom fra en traditionel kernefamilie med to forældre, der boede sammen.

Også i 1981 er der gennemført en egentlig statistisk analyse i form af en ”multipel regressionsanalyse”.

Den analyse, der er gennemført, har vurderet hvilken virkning følgende baggrundsvariable har for sandsynligheden for, om man som 25-årig hverken har uddannelse, er under uddannelse eller har skoleafgang på studentereksamensniveau:

- om man har fået barn i en tidlig alder eller ej,
- hvilken erhvervsuddannelse, man finder blandt forældrene,
- om en af forældrene er på langvarig kontanthjælp,
- om man har to forældre, der bor sammen eller ej.
- om moderen bor i etagebyggeri,
- om man har etnisk baggrund i et land i 3. verden,
- om man er mand eller kvinde.

Statistikprogrammet har udformet en statistisk model, som beregner, hvilken sandsynlighed en person har for ikke at ”komme med på uddannelsesvognen”.

Alle de syv baggrundsvariable, som er nævnt ovenfor, har en statistisk signifikant betydning for sandsynligheden for, at en person kommer i restgruppen. Man kan med andre ord ikke undvære nogen af de syv variable, uden at det svækker modellens evne til at forklare variationen.

Den baggrundsvariabel, som har den største forklaringsværdi, er klart, om man har fået barn i en tidlig alder eller ej. Herefter kommer spørgsmålet hvilken erhvervsuddannelse, man finder blandt forældrene

Der er herefter et stykke i ”forklaringskraft” (målt ved det statistiske udtryk χ^2), som er

- om man har to forældre, der bor sammen,
- om en af forældrene er på langvarig kontanthjælp,
- om moderen bor i etagebyggeri.

På den baggrund kan man opgøre hvor mange, ”risikofaktorer”, der er for den enkelte. Beregningen er sket således:

Hvis personen har barn, svarer det til 1 ”risikofaktor”.

Hvis ingen af forældrene har en uddannelse, svarer det til 1 ”risikofaktor”.

Hvis en af forældrene er på langvarig kontanthjælp, svarer det til 1 ”risikofaktor”.

Hvis man ikke har to forældre, der bor sammen, svarer det til 1 ”risikofaktor”.

Hvis moderen bor i etagebyggeri, svarer det til 1 risikofaktor.

Den enkelte person får på den måde tildelt 0-5 ”risikofaktorer”.

Tabel 34 viser herefter sammenhængen mellem antal ”risikofaktorer” og sandsynligheden for, at den unge tilhører ”restgruppen”:

Tabel 34. Uddannelsesmæssig status blandt 25-årige 1981, fordelt efter antallet af risikofaktorer

Antal ”risikofaktorer”	Ikke uddan-	Ikke uddan-	Under ud-	Uddannet	I alt	Antal 25-årige
	nelse- student	nelse- dent	stu- danne	nelse		
	Pct.					
Ingen	18,8	7,5	23	50,7	100	11.426
1	32,2	5,3	12,8	49,8	100	21.597
2	44,9	4	8,4	42,7	100	14.692
3	54,8	3,3	7,1	34,9	100	6.583
4	66,3	2	4,5	27,2	100	2.063
5	78,6	1,3	2,3	17,8	100	299
I alt	38,8	4,8	11,9	44,4	100	56.660

Note: Tabellen bygger på vægtede data fra unge, hvis familie kan identificeres, vægtet op til hele populationen, jf. metodekapitlet.

Tabel 35 viser de tilsvarende sammenhænge, hvis vi ser bort fra de etniske minoriteter.

Tabel 35. Uddannelsesmæssig status blandt 25-årige 1981, fordelt efter antallet af risikofaktorer. Alle 25-årige bortset fra unge fra etniske minoriteter

Antal "risikofaktorer"	Ikke uddan-	Ikke uddan-	Under ud-	Uddannet	I alt	Antal 25- årige
	nelse- student	ikke dent	stu- danne	dannelse	Pct.	
Ingen	18,8	7,5	23	50,7	100	11.424
1	32,1	5,2	12,8	49,9	100	21.576
2	44,4	4	8,5	43,1	100	14.660
3	54,1	3,3	7,2	35,4	100	6.550
4	66,1	2,1	4,5	27,3	100	2.047
5	77,9	1,4	2,4	18,4	100	298
I alt	38,4	4,8	12	44,8	100	56.555

Endelig giver tabel 36 en oversigt over sandsynligheden for, at en 25-årig i 1981 ikke kom i restgruppen – fordelt efter forskellige kombinationer af baggrundsfaktorer.

Tabel 36. Sandsynligheden for at 25-årige var i restgruppen 1981 fordelt efter forældrenes samlivsforhold, forældrenes modtagelse af langvarig kontanthjælp, forældrenes erhvervsuddannelse og den 25-åriges eventuelle børn

Har den unge selv barn?	Forældrenes erhvervsuddannelse	Forældrenes samlivsforhold								
		To forældre, der bor sammen			Ikke to forældre, der bor sammen			Alle, uanset forældrenes samliv		
		Er en af forældrene på langvarig kontanthjælp?								
		Nej	Ja	I alt	Nej	Ja	I alt	Nej	Ja	I alt
		Andel af 25-årige, der ikke har uddannelse eller er under uddannelse i pct.								
Har ikke barn	Akademikerfamilie	7,2	-	7,3	12,9	-	13,3	8,1	17,8	8,2
	To forældre med uddannelse	16,6	28,6	17	26,2	26,5	26,3	17,3	28,1	17,8
	En forælder med uddannelse	24,1	37,3	24,8	28,4	47,6	30,4	25,1	41,2	26,2
	Ingen forælder med uddannelse	34,2	50,3	35,6	41,9	61,8	45,2	36,4	55,6	38,5
	Ikke to forældre, uoplyst	15,1	68,1	20,3	44,2	41,8	44,2	43,1	51,7	43,2
	I alt	27,5	-	28,7	37,4	-	40,2	30	-	31,8
Barn i alderen 0-2 år	Akademikerfamilie	10,8	-	10,8	28,6	-	28,9	13,8	-	13,9
	To forældre med uddannelse	30,3	46,5	31	38,5	-	41,4	30,9	49	31,8
	En forælder med uddannelse	39,1	43,5	39,4	44,6	56	45,9	40,4	48	41
	Ingen forælder med uddannelse	51,7	63,3	52,8	57,7	71,1	60,4	53,3	66,9	55
	Ikke to forældre, uoplyst	-	-	-	57,6	-	57,6	57	-	56,2
	I alt	45	57,8	46	53,8	68,3	56,2	47,2	62,3	48,8
Barn over 3 år	Akademikerfamilie	-	-	-	-	-	-	-	-	27,5
	To forældre med uddannelse	46,6	85,5	48,8	39,8	91,3	57	45,9	88,3	49,9
	En forælder med uddannelse	54,4	69,3	55,6	69,7	66,4	69,5	61,2	68,1	61,7
	Ingen forælder med uddannelse	59,1	61,9	59,4	76,9	83,8	78	69,1	75,6	70
	Ikke to forældre, uoplyst	-	-	-	79,5	-	79,5	79,5	-	79,5
	I alt	55,9	64,4	56,8	75,2	82,4	76,1	66	75	67,1
Alle, uanset evt. børn	Akademikerfamilie	7,9	-	8	16,9	-	17,2	9,4	18,2	9,5
	To forældre med uddannelse	20,9	35,8	21,5	29,6	41,9	31,4	21,6	37,3	22,4
	En forælder med uddannelse	29,4	40,8	30,1	36,5	51,2	38	31,2	44,7	32,2
	Ingen forælder med uddannelse	40,8	55,5	42,1	50,7	67,2	53,6	43,7	61,1	45,7
	Ikke to forældre, uoplyst	13,3	-	16	52,2	-	52,2	51,3	-	51,1
	I alt	33,7	50,5	34,9	46,1	63,6	48,6	37	56,3	38,8

BILAG 3. HVEM KOM I RESTGRUPPEN 1996?

Tabel 37 viser, hvordan de 25-årige fordelte sig i 1996 med hensyn til erhvervsuddannelse, hvis vi ser på køn.

Tabel 37. 25-årige fordelt på uddannelsesmæssig status og køn 1996

Køn	Mænd	Kvinder	I alt
	Pct.		
Ikke uddannelse, ikke student	25,3	22,5	24
Ikke uddannelse, student	6,9	9,4	8,1
Under uddannelse	14,5	19,7	17
Fuldført erhvervsfaglig uddannelse	40,4	33	36,8
Kortere videregående uddannelse	4,3	3,7	4
Mellemlang videregående uddannelse	3,2	5,7	4,4
Bachelor	3,7	4,8	4,2
Længerevarende videregående uddannelse	1,6	1,1	1,4
Forsker	0	0	0
I alt	100	100	100
Antal 25-årige	39.905	38.097	78.002

Tabellen viser, at ”restgruppen” (de hverken havde en uddannelse eller var ved at tage én) i 1996 var omtrent den samme for de to køn.

Tabel 38 viser sammenhængen mellem uddannelsesmæssig status og etnisk baggrund.

Tabel 38. Uddannelsesmæssig status blandt 25-årige 1996, fordelt efter etnisk baggrund

	Ikke uddannelse - ikke student	Ikke uddannelse – student	Under uddannelse	Uddannet	I alt	Antal 25-årige
	Pct.					
Ikke-etnisk	22,6	7,9	17,4	52,1	100	75.092
Etnisk baggrund i 3. verden	58,4	13,7	6,8	21,1	100	2.910
I alt	24	8,1	17	50,9	100	78.002

Note: Der er ikke oplysninger om indrejseår før 1986 i datasættet, og der er stort set ingen 25-årige efterkommere i datasættet. Det har derfor ikke været muligt i 1996 at foretage en nærmere opdelingen af de unge fra de etniske minoriteter.

Tabellen viser, at den etniske baggrund også i 1996 spillede en betydelig rolle.

Tabel 39 viser, hvordan sammenhængen er mellem uddannelsesmæssig status og spørgsmålet, om personen selv har fået barn. De 25-årige er inddelt i tre grupper:

- personer uden egne børn,
- personer med et barn i alderen 0-2 år,
- personer med et barn over 3 år.

Tabel 39. Uddannelsesmæssig status blandt 25-årige 2001, fordelt efter, om personen har fået barn

	Ikke uddan- nelse- student	Ikke uddan- nelse- dent	Under ud- danne- lse	Uddannet	I alt	Antal 25- årige
	Pct.					
Barn før det fyldte 22. år	58,3	5,8	7,3	28,6	100	6.588
Barn efter det fyldte 22. år	30,4	7,5	8,8	53,3	100	10.120
Ikke barn	19,2	8,5	19,4	52,9	100	61.294
I alt	24	8,1	17	50,9	100	78.002

Tabellen viser, at navnlig de ca. 8 pct. af de unge, som får barn meget tidligt, ofte har svært ved at komme i gang med en uddannelse.

Tabel 40. Andel 25-årige i restgruppen fordelt efter personens køn og evt. tidligt forældreskab. 1996

	Dreng		Piger	
	Pct. uden stu- denter- eksamen/ uddannelse	Antal 25-årige	Pct. uden stu- denter- eksamen/ Uddannelse	Antal 25-årige
Barn før det fyldte 22. år	55,7	1.791	59,2	4.797
Barn efter det fyldte 22. år	34,4	3.868	28	6.252
Ikke barn	22,7	34.246	14,8	27.048
I alt	25,3	39.905	22,5	38.097

Tabel 40 viser, at både drenge og piger havde en høj risiko for ikke at komme i gang med en uddannelse, hvis de får barn tidligt. Men der var næsten tre gange så mange piger som drenge, som blev forældre før det fyldte 22. år.

Tabel 41. Uddannelsesmæssig status blandt 25-årige 1996, fordelt efter forældrenes erhvervsuddannelse

	Ikke uddannelse-ikke student	Ikke uddannelse-student	Under uddannelse	Uddannet	I alt	Antal 25-årige
	Pct.					
En af forældrene er akademiker	6,4	11,2	41,3	41,1	100	4.419
Ingen akademiker, men begge har en erhvervsuddannelse	12,6	9,1	20,9	57,5	100	23.820
Ingen akademikere, en forælder har erhvervsuddannelse	22,5	7,9	15,5	54	100	24.265
Ingen af forældrene har erhvervsuddannelse	37,2	5,9	10,3	46,6	100	19.974
Mangler far eller mor eller uddannelse uoplyst	45,5	10,4	11,7	32,4	100	5.524
I alt	24	8,1	17	50,9	100	78.002

Tabel 41 viser, at forældrenes erhvervsuddannelse havde en afgørende betydning for, om de unge fik en erhvervsuddannelse. Hvis den unge kom fra et akademikerhjem, var risikoen for hverken af få studentereksamen eller uddannelse 6 pct. Har ingen af forældrene har en erhvervsuddannelse, er risikoen 37 pct.

Tabel 42. Uddannelsesmæssig status blandt 25-årige 1996, fordelt efter, om mindst en af forældrene er på langvarig kontanthjælp/førtidspension

	Ikke uddannelse - ikke student	Ikke uddannelse - student	Under uddannelse	Uddannet	I alt	Antal 25-årige
	Pct.					
Ingen af forældrene på langvarig kontanthjælp	18,8	7,8	23,4	50	100	61.233
Mindst en af forældrene på langvarig kontanthjælp	39,2	5,2	15,7	39,9	100	8.791
I alt	21,3	7,5	22,4	48,8	100	70.024

Tabel 42 viser sammenhængen mellem de 25-åriges uddannelse og om en af forældrene lever af kontanthjælp eller førtidspension. Det ses, at børn af langvarige kontanthjælpsmodtagere har dobbelt så stor risiko for at havne i ”restgruppen” som andre unge.

Tabel 43. Uddannelsesmæssig status blandt 25-årige 1996, fordelt efter om moderen bor i etagebyggeri eller ej

	Ikke uddan- nelse- student	Ikke uddan- nelse- dent	Under ud- danne- lse	Uddannet	I alt	Antal 25- årige
	Pct.					
Ikke etage	21,6	8,1	17,4	52,8	100	63.391
Etage	34	8,2	15,2	42,6	100	14.611
I alt	24	8,1	17	50,9	100	78.002

Tabel 43 viser, at der var en væsentligt højere andel af de unge, der kom i restgruppen, hvis moderen boede i etagebyggeri, end hvis dette ikke var tilfældet.

Tabel 44 viser betydningen af geografisk tilhørsforhold. Eftersom en stor del af de unge flytter i forbindelse med, at de tager en uddannelse, giver det ikke den store mening at undersøge betydning af de unges egen bopæl. I stedet ses på, hvor den unge "stammer fra", og moderens bopælskommune er anvendt som et tilnærmet udtryk herfor.

Tabel 44. Uddannelsesmæssig status blandt 25-årige fordelt efter, hvor moderen bor

Moderens bopælskommune	Ikke uddan- nelse- student	Ikke uddan- nelse- dent	Under ud- danne- lse	Uddannet	I alt	Antal 25- årige
	Pct.					
København	33,6	9,6	17,2	39,5	100	3.647
Frederiksberg	20,8	11	22,5	45,7	100	788
Øvrige HT	19,2	9,2	17,9	53,7	100	16.472
Århus, Odense, Ålborg	22,2	7,5	20,1	50,3	100	7.480
Andre provinsbyer	21,6	7,8	17,4	53,2	100	20.884
Landkommuner	22,5	6,9	16	54,6	100	20.687
Ingen mor/mor i udlandet	41,1	9,5	13,3	36	100	8.044
I alt	24	8,1	17	50,9	100	78.002

Note: Inddelingen i kommuner følger Danmarks Statistiks geokodeinddeling. Gruppen "andre provinsbyer" svarer til Danmarks Statistiks geokoder 22-31. I disse kommuner bor mere end halvdelen af befolkningen i bymæssig bebyggelse. Som "landkommuner" regnes geokode 32-34, hvor mindre end halvdelen af befolkningen bor i bymæssig bebyggelse.

Også i 1996 var den andel, der tilhører "restgruppen" klart højest blandt unge, der kommer fra Københavns kommune, eller som ikke har nogen mor (eller hvis mor ikke bor i Danmark).

I tabel 45 er de unge delt op i tre grupper i forhold til forældrenes samlivsforhold:

- den ene gruppe har to forældre, og forældrene bor sammen,
- den anden gruppe har to forældre, men de bor hver for sig (24 pct.),
- den sidste gruppe har ikke to forældre (eller den ene forælder bor i udlandet).

Tabel 45. Uddannelsesmæssig status blandt 25-årige 1996, fordelt efter forældrenes samlivsforhold

	Ikke uddannelse- student	Ikke uddannelse- dent	Under ud- dannelse	Uddannet	I alt	Antal 25- årige
	Pct.					
To forældre, der stadig bor sammen	17,2	8	17,4	57,3	100	45.265
To forældre, men de bor hver for sig	30,6	8,1	17,3	44	100	17.690
Ikke to forældre	36,3	8,6	15,3	39,8	100	15.047
I alt	24	8,1	17	50,9	100	78.002

Det ses, at risikoen for at komme til at tilhøre restgruppen rundt regnet blev fordoblet, hvis man ikke kom fra en traditionel kernefamilie med to forældre, der boede sammen.

Der er klart, at de mange forskellige baggrundsfaktorer spiller sammen for den enkelte unge.

At der er flere baggrundsforhold, der hver for sig har betydning, bekræftes, hvis man gennemfører en egentlig statistisk analyse i form af en ”multipel regressionsanalyse”. En sådan analyse sker ved hjælp af et statistikprogram, som vurderer den *samlede* virkning af en række baggrundsvariable, og som tager højde for, at de forskellige baggrundsvariable har en indbyrdes sammenhæng.

Den analyse, der er gennemført, har vurderet hvilken virkning, en række baggrundsvariable har for sandsynligheden for, om man som 25-årig hverken fik studentereksamen, var under uddannelse eller havde en uddannelse. Resultatet svarer til, hvad der blev fundet i 1981. De faktorer, der har størst betydning, er – i rækkefølge⁶

- om man har fået barn i en tidlig alder eller ej,
- hvilken erhvervsuddannelse, man finder blandt forældrene,
- om en af forældrene er på langvarig kontanthjælp,
- om man har to forældre, der bor sammen eller ej,
- om moderen bor i etagebyggeri,
- om man har etnisk baggrund i et land i 3. verden.

Statistikprogrammet har udformet en statistisk model, som beregner hvilken sandsynlighed, en person har for ikke at ”kommer på uddannelsestoget”.

Alle de syv baggrundsvariable, som er nævnt ovenfor, har en statistisk signifikant betydning for sandsynligheden for, at en person kommer i restgruppen. Man kan med andre ord ikke undvære nogen af de syv variable, uden at det svækker modellens evne til at forklare variationen.

De to baggrundsvariable, som har den største forklaringsværdi, er klart:

- om man har fået barn i en tidlig alder eller ej,
- hvilken erhvervsuddannelse, man finder blandt forældrene.

Disse to baggrundsvariable forklarer hver for sig omtrent lige meget.

Undersøger man hvilken kombination af fem baggrundsvariable, der tilsammen kan forklare mest, er det foruden disse to:

- om en af forældrene er på langvarig kontanthjælp,
- om man har to forældre, der bor sammen eller ej,
- om moderen bor i etagebyggeri.

På den baggrund kan man opgøre hvor mange ”risikofaktorer”, der er for den enkelte. Beregningen er sket således:

⁶ Rækkefølgen bestemmes af værdien for det statistiske mål χ^2 hvis man lader et statistikprogram danne en samlet model for den statistiske sammenhæng og ser på, hvor meget ”forklaringskraften” forringes, hvis en af baggrundsvariablene må undværes.

Hvis personen har barn, svarer det til 1 ”risikofaktor”.

Hvis ingen af forældrene har en uddannelse, svarer det til 1 ”risikofaktor”.

Hvis en af forældrene er på langvarig kontanthjælp, svarer det til 1 ”risikofaktor”.

Hvis man ikke har to forældre, der bor sammen, svarer det til 1 ”risikofaktor”.

Hvis moderen bor i etagebyggeri, svarer det til 1 risikofaktor.

Den enkelte person får på den måde tildelt 0-5 ”risikofaktorer”.

Tabel 46 viser herefter sammenhængen mellem antal ”risikofaktorer” og sandsynligheden for at den unge tilhører ”restgruppen”:

Tabel 46. Uddannelsesmæssig status blandt 25-årige 1996, fordelt efter antallet af risikofaktorer

Antal ”risikofaktorer”	Ikke uddan- nelse- student	Ikke uddan- nelse- dent	Under ud- danne- lse	Uddannet	I alt	Antal 25- årige
	Pct.					
Ingen	9,5	8,7	22,3	59,5	100	25.205
1	21,8	8,5	17,1	52,6	100	25.946
2	32,9	8,5	13,6	45,1	100	16.437
3 eller flere	50,1	5,3	9,4	35,2	100	10.414
I alt	24	8,1	17	50,9	100	78.002

Tabel 47 viser sammenhængen mellem uddannelsesmæssig status og antal ”risikofaktorer”, hvis man ser bort fra de etniske grupper.

Tabel 47. Uddannelsesmæssig status blandt 25-årige 1996, fordelt efter antallet af risikofaktorer. Ikke unge fra etniske minoriteter

Antal ”risikofaktorer”	Ikke uddan- nelse- student	Ikke uddan- nelse- dent	Under ud- danne- lse	Uddannet	I alt	Antal 25- årige
	Pct.					
Ingen	9,6	8,6	22,3	59,5	100	25.179
1	20,7	8,3	17,5	53,6	100	24.948
2	30,5	7,9	14,3	47,4	100	15.125
3 eller flere	49	5,2	9,4	36,4	100	9.840
I alt	22,6	7,9	17,4	52,1	100	75.092

Det ses atter, at det ikke forrykker billedet væsentligt, hvis man ser bort fra de etniske grupper. Endelig giver tabel 48 en oversigt over sandsynligheden for, at en 25-årig i 1996 ikke kom i restgruppen – fordelt efter forskellige kombinationer af baggrundsfaktorer.

Tabel 48. Sandsynligheden for at 25-årige var i restgruppen i 1996 fordelt efter forældrenes samlivsforhold, forældrenes modtagelse af langvarig kontanthjælp, forældrenes erhvervsuddannelse og den 25-åriges eventuelle børn

Har den unge selv barn?	Forældrenes erhvervsuddannelse	Forældrenes samlivsforhold								
		To forældre, der bor sammen			Ikke to forældre, der bor sammen			Alle, uanset forældrenes samliv		
		Er en af forældrene på langvarig kontanthjælp?								
		Nej	Ja	I alt	Nej	Ja	I alt	Nej	Ja	I alt
		Andel af 25-årige, der ikke har uddannelse eller er under uddannelse i pct.								
Har ikke barn	Akademikerfamilie	3,9	14,9	4,1	7	15,7	7,5	4,9	15,4	5,3
	To forældre med uddannelse	8,3	15,9	8,5	14,9	27,6	16,7	9,8	22,3	10,6
	En forælder med uddannelse	14,2	26,3	15,2	19,7	36,3	22,7	16,4	32,3	18,3
	Ingen forælder med uddannelse	22,5	42,3	25,4	32,7	50,4	38,1	26,5	47,3	31
	Ikke to forældre, uoplyst	14,3	-	16	42,2	-	42,1	41,8	-	41,8
	I alt	12,5	30,8	13,9	24,6	40,9	27,4	17	36,9	19,2
Barn i alderen 0-2 år	Akademikerfamilie	7,1	-	8,1	21,1	-	19,3	12,4	-	12,6
	To forældre med uddannelse	15,4	24,2	15,8	22,9	34,8	25,3	17,4	30,8	18,7
	En forælder med uddannelse	21,8	41,7	23,8	31,9	44,8	34,9	25,6	43,6	28,4
	Ingen forælder med uddannelse	30,8	42	32,8	41,6	56,7	47,3	35,1	51,5	39,5
	Ikke to forældre, uoplyst	-	-	-	45	-	45	45	-	45
	I alt	21,8	38,9	23,6	35,7	49	38,8	27,5	45,4	30,4
Barn over 3 år	Akademikerfamilie	27,7	-	32,7	35,7	-	35,4	31,5	-	34
	To forældre med uddannelse	31,9	42,9	32,7	39,6	57,7	44,9	34,5	53,6	37,5
	En forælder med uddannelse	48,1	58,8	49,9	55,6	67,4	59,3	51,8	64,6	55
	Ingen forælder med uddannelse	60,5	77	65,6	69,5	75,7	72,2	65,4	76,1	69,5
	Ikke to forældre, uoplyst	-	-	-	58,6	-	58,6	58,5	-	58,6
	I alt	47,7	69,1	52,1	59	71,2	62,3	54,3	70,5	58,3
Alle, uanset evt. børn	Akademikerfamilie	4,5	22,8	4,8	8,7	15,6	9,2	5,9	18,1	6,4
	To forældre med uddannelse	9,7	18,5	10,1	17,2	32,2	19,5	11,5	26,4	12,6
	En forælder med uddannelse	17,2	32,6	18,5	24,3	42,5	27,9	20	38,8	22,5
	Ingen forælder med uddannelse	26,9	48,5	30,5	39,1	56,8	45	31,9	53,8	37,2
	Ikke to forældre, uoplyst	23,5	-	26,4	45,8	-	45,8	45,5	-	45,5
	I alt	15,4	37,3	17,2	29,9	47,6	33,2	21	43,7	24